

AREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KORUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2,40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1,20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTOL REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 augusztus 3

31. szám

Magyarország lesz az első, amely az angol tőke segítségére számíthat,

ha Anglia pénzügyei rendbe jönnek
Franciaország minden politikai föltétel
nélkül vállalja a hétmilliófontos rövid-
lejáratu kölcsön 40%-át,
de ragaszkodik ahhoz, hogy a magyar kölcsön nem-
zetközi jellegű legyen

„Támogatásért csak az az ország for-
dulhat másokhoz, amely könyörtelenül
töröl az állami és magánköltésé-
ből minden fölösleges fillért!”

London, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Times cikke, amely ószintén és leplezetlenül beszámolt arról, hogy

az angol bankok és az angol kormány kénytelenek voltak elutasítani Magyarországnak azt a kérését, hogy a kibocsátandó rövidlejáratu magyar kölcsönben résztvegyenek

— még a Cityben is, ahol pedig Anglia pénzügyi nehézségeit legjobban ismerik, meglepetést keltet. A Cityben előre látták, hogy Anglia refuszálja a magyar kölcsön elhelyezését megfogja nehezíteni, mert

Franciaország, mint ezt a Times kifejezetten megírja, a kölcsön 40%-ának átvételét nem köti ugyan semmiféle politikai föltételhez,

de ragaszkodik ahhoz, hogy a magyar föntkölcsön minden körülmények között nemzetközi jellegű legyen. Szükséges tehát, hogy akár a volt neutrális államok, akár Amerika további 40%-ot átvegyenek a magyar állami pénztárjegyekből. Anglia pénzügyi vezetői a háboru befejezése óta, különösen azonban a magyar állami háztartás és a magyar pénzügyi rendszer szanalásának kezdetétől.

támogatták Magyarországnak pénzügyi kívánásait.

ugy, hogy nem lehet csodálni, ha a multheti visszautasítás nemcsak Magyarországot döbentette meg, hanem nem maradt hatás nélkül az európai pénzügyi piacok és a Wall-street itéletére sem. A Reggel tudósítója az angol pénzügyi politika egyik vezető egyéniségéhez fordult azzal a kérdéssel, vajjon egyedül angol belső pénzügyi megfontolások,

vagy pedig Magyarország pénzügyi s politikai helyzetének megváltozott megitélése bírta-e rá a Cityt arra, hogy ebben a válságos pillanatban ne siessen Magyarország segítségére?

— A Cityt nem lehet azzal megvádolni — válaszolta informátorunk —, hogy Magyarországgal szemben szűkkeblűen viselkedett, vagy Magyarország pénzügyi szükségleteit fősvény kézzel elégitette volna ki.

Határozott, erős és baráti rokonszenv van angol bankárcörökben Magyarország iránt,

amit részben Anglia általában a fair play felé hajló gondolkozásának, de nagyrészen annak is köszönhetnek, hogy a magyar bankárok a háboru után nem alkudtak és nem könyörögtek, hanem fizettek, mint az urak. S ha Anglia, főleg a londoni City ma kénytelen ölbetett kézzel nézni Magyarország vergődését és kénytelen kijelenteni azt, hogy igazi és őszinte rokonszenvvel kíséri ugyan a magyarok igykvését, hogy államháztartásukat és hitelviszonyaikat rendezzék, de a maga részéről

egy shillinggel sem járulhat hozzá ehhez a rendezéshez,

ugy, higgye meg, ennek nagyon mély, mondhatnám tragikus okai vannak...

— Itt van előttem — folytatja — az angol gazdasági impérium egyik legnagyobb és politikailag legfontosabb vállalatának, az Imperial and International Communications Ltd.-nak ezidei mérlege. Eza vállalat Anglia egyik legnagyobb és pénzügyileg legjobban fundált részvénytársasága volt, amelynek egyik főrészt-

vényese Marconi szenátor, másik főrésztvényese az angol állam, kezébe tartja az angol birodalom kábel- és rádióvonálainak legnagyobb részét és mégis ebben az évben a tiszta nyeresége a mult évének egyhatodára süllyedt. A társaság egész pénzügyi berendezkedése kerekén kétmillió font évi nyereségre van fölépitve és ehelyett az elmúlt évben alig valamivel több, mint 300.000 fontot keresett a vállalat. Azt hiszem, ehhez nem kell magyarázat. Ahhoz sem kell sok kommentár, hogy

az Angol Bank kamatlába háromszor olyan magas, mint a Francia Bank kamatlába.

A Francia Bank aranyát elsősorban annak köszönheti, hogy a Caillaux-Baldwin-egyezményben elérte háborus adósságainak közel 60%-os redukcióját. És Anglia ma kénytelen saját hadikölcsöneinek, kamatlábát leszállítani és így saját polgárainak jövedelmét csökkenteni, kénytelen egy nagy világbirodalom védelmének minden terhét viselni, a világbirodalom gazdasági hasznai nélkül, kénytelen sok millióra rugó munkanélkülieit eltartani, kénytelen óriási kereskedelmi flottájába és iparába befektetett tőkájének minden jövedelméről lemondani és

idegen segítséghez folyamodni, amire hosszú történetének még legválságosabb éveiben is ritkán volt példa.

A helyzet, amelyben ma Anglia van, ugyanaz, mint egy nagy ipari vállalat helyzete depressziós időkben egy nagy és liquid bankkal

szemben. *Anglia nemzeti vagyona ma is jóval fölülmúlja a világ bármely országának a vagyont, Amerikát kivéve, de ez a vagyon nem pénzben, hanem gyárakban, hajókban és egyelőre behajthatatlan óriási követelésekben van.*

Anglia azért nem vehet részt a magyar kölcsönben, mert nincs, aki a magyar követényeket átvegye.

— Ha a font megrendül, ha az Angol Bank aranyfődöze a gyakorlatban megállapított minimum alá süllyed, akkor *Angliának nincs és nem lehet más gondolója, csak egy, hogy a fontot alátámassza és megszilárdítsa.* Ehhez azonban nem elég az, hogy Anglia más országoktól aranykölcsönt kapjon, ehhez szükséges az is, hogy Anglia a saját háztartásában, a saját gazdasági életében visszanyerje megrendült egyensúlyát, a kiadások és a bevételek egymáshoz hasonlóságát. Erre a legközelebbi hónapokban föltétlenül sor kerül, *de talán hetek múlva is beállhat az a helyzet, hogy Anglia újból fölveheti közvetítő bankári tevékenységét s akkor rákerülhet a sor arra, hogy Magyarországnak pénzügyi segítséget nyújtson.* Egyelőre azonban Magyarországnak is szól az a tanács, amelyet Németországnak kellett adniok az angol minisztereknek, hogy

elsősorban magán kell hogy segítsen.

Tudom, hogy ez rendkívül nehéz és fájdalmas feladat, de erre előbb vagy utóbb minden európai országnak rá kell szánnia magát. Európa lakosai a háború előtt Isten kiválasztott gyermekei voltak. Már rég nem azok, de

erre még nem jöttek rá. Nagyon szegények lettünk, de úgy éltünk, mintha még gazdagok volnánk. Már pedig az ember és az államok nem abból élnek, amijük volt, hanem abból, amijük van és nem a szerint kell berendeznünk az életünket, mik voltunk, hanem aszerint, amik vagyunk.

Fáj minden európai gondolkodású angol bankárnak, hogy zárva kell tartanunk kasszáinkat Magyarországon elöl.

De nem tehetünk egyebet, mert *magunk is sulyos bajban vagyunk.* Én remélem, sőt megvagyok győződve, hogy ez a helyzet hamarabb megváltozik, mintsem azt bizonyos körökben ma hiszik. *A hirtelen szárazság után váratlanul új bőség jelentkezhetik és akkor*

Magyarország lesz az első, amely a City, az angol tőke támogatására és segítségére számíthat.

Ehhez azonban szükséges az, hogy Magyarországon ezekben a komor napokban erőt és szilárdtságot mutasson. *Biznia kell saját magában, hogy más bizalmat kiérdemelje. Egy ország, egy nép azzal bizonyítja be saját magáról, hogy nem menekül a saját pénztől, nem hagyja abba a termelő munkát, hanem*

könyörtelenül töröl állami és magánköltészetéből minden fölösleges fillért,

mert csak az, aki önmegtartózkodásra képes, fordulhat teljes joggal támogatásért másokhoz.

Vasárnap a Magyar Nemzeti Bank helyzetéről, ma a magyar pénzügyi helyzetről tárgyalnak Bazelben

Bazel, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) A Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgatótanácsai ülésére a jegybankok kormányzói, elnökei és képviselői vasárnap Bazelbe érkeztek. Az igazgatóság délelőtt tartotta első ülését, amely a kormányfők londoni ajánlásának megfelelően

az európai gazdasági helyzetről és a német válság megoldásáról tárgyalt.

A jegybankok kormányzói vasárnap délután értekezletet tartottak, amely elhatározta, hogy

a Nemzetközi Fizetések Bankja hétfőn összehívó igazgatótanácsának javasolni fogja, hogy a segítőbizottságot szombatra hívja össze. *A segítőbizottság az egyes nemzeti meghosszabbított konzorciumok működését fogja fölülvizsgálni.*

A bankkormányzók vasárnapi értekezletükön Ausztria és Magyarország jegybankjainak helyzetét is megvitaták, erre vonatkozólag azonban határozatokat nem hoztak. A hétfői igazgatósági ülésen tárgyalnak a magyar és az osztrák pénzügyi helyzetről.

„Az aranyat a nyugtalanság kergeti egyik helyről a másikra és ott vonja meg magát, ahol biztonságot talál“

— mondja Moret, a Francia Bank kormányzója

Páris, augusztus 2.

(*A „Magyar Távirati Iroda“ jelentése.*) A francia sajtó élénk meglepődéssel üdvözli a francia-angol-amerikai pénzügyi megegyezést. A lapok értesülése szerint a szerződés feltételei a következők: *A lezárolási kamatláb 3 százalékos, ami megfelel London és Páris viszonyában a szokásos kamatláb közepesének; a szerződés tartama — a Francia Bank alapszabályainak rendelkezéseire képest — három hónap, de szükség esetén megújítható. Az angol-amerikai szerződés feltételei teljesen azonosak az angol-francia szerződés feltételeivel. A francia pénzügyi helyzetet a Franciaországra eső összeg felerészét vállalták.*

Francia pénzügyi körökben erősen biznak abban, hogy

ez a nagyszabású pénzügyi támogatás újból visszaadja a tőkék bizalmát.

A „*Matin*“ rámutat arra, hogy a jegybankok együttműködésének politikája, amit a gyakorlatban már évek óta követnek, napról-napra mind szükségesebbnek és mind hatályosabbnak mutatkozik.

Az „*Excelsior*“ munkatársa beszélgetést folytatott

Moret francia bankkormányzóval,

aki a legnagyobb képtelenségnek minősíti azt az állítást, hogy Franciaország mesterségesen halmozza föl az aranyat. *Az arany nem oda megy, ahová akarják, ahogyan akarják és amikor akarják.*

Az aranyat a nyugtalanság kergeti egyik helyről a másikra és ott vonja meg magát, ahol biztonságot talál.

A bizalom helyreállítása küldi vissza ismét az aranyat a forgalomba. A francia kincstár és a Francia Bank soha semmit nem tett, hogy

magához vonja az aranyat; ennek legkésebb bizonyossága, hogy két év óta a Francia Bank külföldi devizakészlete változatlanul ugyanazon a színvonalon áll.

A „*Petit Parisien*“ értesülése szerint *Kindersley*, aki a tárgyalásokon az Angol Bankot képviselte, rendkívül nagy örömmel és hálával töltötte el, hogy *Moret* francia bankkormányzó olyan szívéllyességgel és olyan baráti készséggel sietett az Angol Bank támogatására. *Joggal hihetjük — fűzi hozzá a lap —, hogy Londonban ugyanígy éreznek, mégpedig nemcsak a City és a pénzügyminiszterium táján, hanem a sajtóban és a nagyközönség körében is, ahol az utóbbi időkben úgy igyekeztek Franciaországot föltüntetni, mintha kizárólag önző érdekektől vezetné magát.*

A Francia Bank és a francia nagy pénzintézetek újból bizonyosságot tettek arról, hogy bizalommal fordulhatnak jóindulatukhoz és segítőkészségükhöz.

Franciaország ismét megmutatta, hogy hű marad a lojális együttműködésnek ahhoz a politikájához, amelyet *Briand* hirdet.

Betiltottak három kommunista lapot Németországban

Berlin, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának távirata.*) A „*Rote Fahne*“, a „*Volkswart*“ és a „*Volksecho*“ című kommunista lapokat a politikai kihágások leküzdéséről szóló

szükségrendelet alapján betiltották.

Az említett lapok „*A dolgozók vörös önségéje*“ címen olyan cikket közöltek, amely erőszakosságokra való fölszólításnak tekinthető.

Gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes Ferenc József keserűviz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Vasárnap éjjel egy embert megöltek és ötöt súlyosan megsebesítettek egy Szent László-uti Kocsmában

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap éjjel 1 óra tájban a Szent László-ut 130. szám alatt levő vendéglőbe sürgősen rendőri készütséget hívtak. Autón robogott ki a főkapitányságról egy rendőrsztag, amely éppen akkor érkezett a Szent László-utra, amikor

a kocsmában már egy halott és öt súlyos sebesült feküdt a földön.

Az történet, hogy italos állapotban levő fiatal emberek összeszólalkoztak az ivóban, bieskára mentek és a kizitusa annyira elfajult, hogy a közelben posztoló két rendőr sem tudta szíjjelválasztani a megdühödött verekedőket. Körülbelül huszan vettek részt a kocsmai ütközetben, amelynek csak a rendőri készütség megjelenése vetett véget.

Winter József 27 éves gyári munkás a késéles halálos áldozata. Őt sebesültet az időközben megérkezett mentők szállították kórházba.

A kocsmáros kára is jelentékeny, mert a verekedés hevében asztalokat, székeket, ablakokat és tükröket törtek össze a garázda részegek.

Egy hatvanhárom éves verklis koldus kéjgyilkosságot követett el egy négy éves kisleányon

Berlin, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) Kammersdorfbán, a német fővárostól mintegy 40 kilométerre, a vasárnapra virradó éjszaka megdöbbentő kéjgyilkosságot fedeztek föl.

A gyilkos egy négy éves kisleánykát fojtott meg, előbb azonban merényletet követett el a gyermek ellen. Amikor a kisleányka szülei este hazaérkeztek, megdöbbenve vették észre, hogy gyermekük eltűnt. Az egész falu a kisgyermek keresésére indult. Fáklyákkal és kézilámpákkal az egész környéket bejárták. Egy homokbányában találtak rá a kisgyermek félig elásott holttestére. A borzalmas bűntény elkövetésével Loose 63 éves kintornást gyanúsítják, aki

a múltban már többször követett el erőszakos merényleteket gyermekek ellen.

A falu lakosai a hajnali órákban a lakásán lepték meg a kintornást s meg akarták lincselni. A csendőrök az utolsó percben érkeztek a házba és csak nagynehezen sikerült kiszabadítaniok a koldust a földühödött emberek kezei közül.

Megbuktak a jobboldali pártok Anhaltban: a tartománygyűlés föloszlatására nem lesz népszavazás!

Berlin, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) Anhalt tartományban kudarcot vallott a jobboldali pártok által rendezett népközdeményezési mozgalom. A mozgalomnak az volt a célja, hogy rendeljék el a népszavazást az anhalti tartománygyűlés föloszlatása kérdésében. A népközdeményezéshez a szavazati joggal rendelkezők egyharmadának kellett volna szavazatát leadnia. Összesen 77.177 szavazónak. A vasárnapi szavazáson ezt a számot nem sikerült elérni s így

a népszavazást nem tartják meg.

Érdekes, hogy a népközdeményezés rendezői a jobboldali pártok voltak, de a népszavazás elrendelése mellett foglalt állást valamennyi párt, amely a weimári koalíción kívül áll, így a kommunista párt is. A népszavazást azonban még így sem sikerült keresztülvinni.

MICHELINPNEU

AUTÓFÜLSZERELÉSEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut.
221-97, 285-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 84

Edison haldoklik

Newyork, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Thomas Edison állapota válságos és a betegszobából kiszivárgott hírek szerint reménytelen. Az aggtudós Llovelyn-parkban levő kastélyában fekszik s

állandóan három orvos van mellette.

Az orvosok elzárkóznak minden nyilatkozat elől s vasárnap csupán annyit közöltek az újságírókkal, hogy

a nagy beteg állapota rosszabbodott és aggódnak Edison életéért.

... de egy másik jelentés szerint javult az állapota

Orange (Newjersey), augusztus 2.

Edison az éjszakát nyugodtan töltötte. Hat órát aludt és állapotát valamit javult. Betegsége, az orvosok véleménye szerint,

vesegyulladás,

ami a javulás jeleit mutatja és cukorbetegség,

amelynek kezelése ugyancsak eredményeket kezd fölmutatni. Edison családja állandóan a beteg ágya körül tartózkodik.

Vasárnap nem tudták eldönteni, hogy kik lesznek az országos bizottság tagjai

(A Reggel tudósítójától.) A Ház mai ülésén a fölhatalmazási javaslat harmadszori olvasásán kívül a harminckilences létszámra emelt országos bizottság megválasztása szerepel. Az ellenzék részvétele ebben a bizottságban, amellyel a kormány sorsdöntő kérdésekben is az országgyűlést kívánja pótolni, még teljesen tisztázatlan.

A vasárnapi politikai élet középpontjában ennek a problémának a megoldása állott, miután a kormány számára nyilvánvalóan rendkívül fontos, hogy a bizottságban az ellenzéki pártok is képviselve legyenek.

A független kisgazdapárt vezérei, Gaál Gáspár és Eckhardt Tibor már szombat délelőtt leszögezték állásponthoz, amelynek lényege az, hogy nem szabad a harminckilences bizottságba való belépésükkel megadni a kormánynak azt az előnyt, hogy kifelé azok a látszatok formálódjanak ki, mintha az elkövetett hibák sokaságával szemben az agrárpárt akár a passzív felelősséget is vállalni hajlandó. Ugyanez a megfontolás vezette némi ingadozás után a szocialisták országgyűlési frakciójának tagjait is, amikor a kormány minden fölszólítása és Wekerle pénzügyminiszternek nyílt ülésen kifejezett kérése ellenére lekötötték magukat ahhoz az álláshoz, hogy

nem hajlandók résztvenni a harminckilences bizottságban az ő fölfogásuk szerint számukra teljesen meddő munkájában.

A szabadelvű és demokratikus blokk elnöke, Bassay Károly viszont azt hangoztatta, hogy nem lehet kitérni a kormány meghívására és a harminckilences bizottságban való részvétel elől, már csak azért sem, mert ilyen módon alkalom nyílik arra, hogy teljes betekintést szerezzen a kormány háztartási politikájának és költségvetési politikájának titkaiba. Fried-

rich István véleménye az, hogy a bizottságban való részvétel maga után vonja a felelősséget azért a gazdasági politikáért, amelyet ő és elbarátai hosszú évek óta a legkíméletlenebbül bíráltak és amelynek csödbekeringését írásban és szóval előre megjósolták. Az ellenzéki pártok kivételével ama része, amelyet Sigray-csoportnak lehetne nevezni,

közvetítő álláspontot foglal el az ellenzék két ellentétes irányzata között.

Sigrayék álláspontja — A Reggel értesülése szerint — az, hogy az ellenzék a maga egészében vegyen részt

megfelelő föltételek biztosítása mellett

a harminckilences bizottság munkájában, vagy pedig kivonulásával és félreállításával demonstráljon ama fölfogása mellett, hogy nem hajlandó a felelősségnek még csak látszatát sem viselni a kormányzat gazdasági hibáért és mulasztásaiért. E csoport körében fölvetődött az a gondolat is, hogy az ellenzék a maga egészében vegyen részt a harminckilences bizottság munkájában, azzal a föltétellel azonban, hogy a fontkövesen fölvétele után

a kormány mondjon le

és alakuljon meg a nemzeti összefogás kormánya, amelyben minden tekintély, erő és értelem képviselve legyen. A pártokivüli ellenzék vezető egyéniségei közül Kállay Tibor és Nagy Emil résztvesznek a 39-es bizottság munkájában. Vasárnap Pesthy Pál, Darányi Kálmán és Rubinek István délután a képviselőházban, este az egységes pártban már összeállították a kormánypártiak névsorát, akik tagjai lesznek az országos bizottságnak. Addig azonban, amíg az ellenzékkel nem tisztázódik a helyzet — tehát hétfő reggelig —, ki nem nyomattatják a szavazócédulát sem...

kozás nélkül sorol föl: Pressburg, Komorn, Raab, Waitzen...

— Azóta csak egyszer láttam Pestet — folytatja —, 1907-ben utaztam át a városon. Gondolhatja, hogy ma, amikor ezen a szép nyári estén a hajó lassan besiklott velünk a város falai közé,

milyen meghatódottsággal figyeltem ezt a gyönyörű változást, amely itt az utolsó nehéz évek kenyérgondjai és szörnyű vívódásai ellenére végbement.

Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen szép lehet a kivilágított Halászbástya, meg a Gellérthegy. Ürülok, hogy itt vagyok, ahová most sem hivatalos minőségemben, hanem vendégként jöttem. Ennek ellenére, vagy éppen ezért

nagyon érdeklődöm az iránt a közös sors iránt, amely e pillanatban egyaránt rázza a német köztársaságot és Magyarországot.

Mindkettőre súlyosan nehezdednek a békediktátumok és mindkettőt szörnyű krízis gyötri. Magyarország belső viszonyairól nincs jogom véleményt mondani, de remélem, hogy az én országommal együtt le fogja tudni győzni a mai megpróbáltatást. Ez természetesen csak a megértés politikájával történhetik, amelyért én, mint szocialdemokrata, minden erőmmel küzdök és amelyhez Németországban egyik párt a másik után kénytelen hozzáidomulni.

Maga Stresemann is csak hosszú belső harcok után szánta rá magát erre a politikára...

Nekünk most frontharcos-kabinetünk van, csupa olyan miniszterünk, aki tisztí rangban küzdötté végig a háborút és nem egy kitüntetést szerzett. Brüning, Curtius, Treviranus, Grüner, mind volt tisztek, akiknek szintén Párisba és Londonba kellett menniök, hogy keressék a megértést. Remélem, hogy Európa többi államainak segítségével, amelyeknek ezen a ponton közös érdekeik vannak,

nemcsak Németország, hanem Magyarország is ki fogja heverni a jelenlegi gazdasági krízist.

Ennyit mondhatok a magyar politikával kapcsolatban, többet nem illenek és nem is volna szabad nyilatkoznom. Bethlenhez, Klebelsberghez, Berzeviczyhez, Sztérynyhez és több más magyar államférfihoz ismételtelen volt szerencsém — mindenki meggyőződhet róla azokról a fényképekről, amelyeken egymás mellett állunk! —, politikailag azonban nem állunk közös platformon... Annyit szívesen hangsúlyozok, hogy mi is hivei vagyunk a békeszerződések revíziójának, ezt azonban csak a népek önrendelkezése és a jog útján akarjuk kivívni, erőszakkal ezen a téren nem lehet semmit sem elérni.

És Európa holnapja? A gazdasági összefogás, a kölcsönök?

— A próféták már sokszor megjárták, én nem akarok az ő sorsukra jutni. Ami pedig a kölcsönöket illeti, ebben az igazán nem vagyok szakértő. Még a saját pénzügyeimet sem tudtam soha rendben tartani...

Löbe elnök ezen szavak után egészen szívfüstjébe burkolódik. Bernát Pál

Gróf Csáky Károly gyalogsági tábornok, ny. honvédelmi miniszter e héten feleségül veszi Siró Annát

(A Reggel tudósítójától.) Két nap előtt gróf Csáky Károly megjelent a városban és diszpenzációt kért Siró Anna színművész-nővel való házasságához.

A diszpenzációt meg is kapta és ezzel egy évек óta tartó regény érkezék „happy end”-jéhez. Gróf Csáky Károly már a honvédelmi miniszterségről való lemondása után foglalkozott azzal a tervvel, hogy Siró Annát, a Városi Színház művésznőjét feleségül veszi, de ennek a tervnek hosszú ideig

különböző akadályai voltak.

A művésznő visszavonult a színpadtól és nyilvános helyeken gyakran jelent meg a volt honvédelmi miniszterrel, aki nem csinált titkot násülesi szándékából és egy színházi lapban úgy nyilatkozott, hogy „a házasságnak egyelőre rajta kívül eső okok állnak útjában”. Gróf Csáky első felesége Ordódy Lilly volt, akitől elvált, de

a válópör sokáig húzódott.

Ezenkívül más — a volt miniszter magas katonai rangjával összefüggő — körülmények is késleltették a romantikus házasságot. Ugy látszik, hogy ezek az akadályok most megszüntek, mert értesülésünk szerint

gróf Csáky Károly ma vagy holnap feleségül veszi Siró Annát.

„Remélem, hogy Magyarország az én hazámmal együtt le fogja győzni a mai megpróbáltatást!”

— mondja Löbe, a német birodalmi gyűlés elnöke, aki vasárnap Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap esti bécsi hajóval érkezett Pestre a nemzetközi szociáldemokrata kongresszusról

Paul Löbe, a német birodalmi gyűlés szociáldemokrata elnöke.

Löbe, akit a hajóállomáson a magyar szociáldemokrata párt vezetői fogadtak, Miss Barbara Gold angol munkáspárti képviselőnő társaságában jött meg. Dr. Marion Philips, az angol alsóház másik munkáspárti nőtagja, akit mint a hétfői gyűlés egyik szónokát, ugyancsak vasárnap estére vártak Pestre, meghosszabbította bécsi tartózkodását és csak közvetlenül az esti gyűlés előtt fog megérkezni a fővárosba. Löbe frissen, mosolygva körülnéz, de amikor a várakozók között újságírókat pillant meg, hirtelen elborul az arca. Sajnálom, nagyon fáradt vagyok és egy napra végre magánember szeretnék lenni, nem politikus — mondja és a volt újságíró boszorkányos gyorsaságával már el is tűnik taxiján. Az érdeklődőknek a Gellért-szálló előcsarnokában sincs több szerencsésük: a német biro-

dalmi gyűlés elnöke nyomban megérkezése után visszavonul szobájába és csak akkor tűnik föl ismét szemüveges, mosolygó, markáns, német arca, amikor elindul Vandervelel a Margitszigetre, Tarjánhoz vacsorázni. A vacsorán Löbevel és Vandervelel szemben a szociáldemokrata kongresszus angol kiküldöttei foglaltak helyet néhány magyar szociáldemokrata képviselő társaságában. Vacsora után vastag szivarfüstje mellett Löbe elnök anekdotázóan kedves hangon, a sok vihart látott szónok fölünyes biztonságával kezd mesélni A Reggel számára:

— Harmincöt évvel ezelőtt jártam először Budapesten. Akkor még nem volt semmiféle méltóságom...

Vándorló nyomdászlegény voltam, aki gyalog jött Pozsonyból Győrön, Komáromon és Vácra át és innen Bognáron és Siófoknál Nagykanizsa felé folytatta a nyomorgó, de vidám gyalogutazását.

Akkor élveztem először a magyar vendégszeretetet; egy-egy pohár aludt, egy szál kölbász nélkül egyetlen házból sem engedtek el, ahová bekopogtattam.

A Vas-utca és Gyöngygyök-utca sarkán laktam akkor Pesten, a nyomdászotthonban.

Ez 1896-ban volt, a millenáris kiállítás évében, augusztusban, amikor Löbe, a szegény nyomdászfiú a tömeg hatodik sorából kiágaskodva, elragadtatott szemmel ámulva végig a Szent István-körmenet pompáját...

Az elnök elmélázik egy pillanatra és maga elé mormolja újra a régi városneveket, amelyeket németül mond, de pillanatnyi gondol-

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26. teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
671-09

Álmatlanság ellen
Brovalopin idegcsillapító fürdő

Beszélgetés Vandervelde Emillel, „a szocialisták pápájával“

(A Reggel tudósítójától.) Vandervelde Emilben, aki a szociáldemokrata párt hétfői gyűlésére jött Budapestre és akit

a szocialisták pápájának

neveznek, semmi sincs a pápák fenségéből és ünnepélyességéből. Amikor a Gellért-szálló halljába felesége kíséretében belép, a kíváncsiak kissé kiábrándulva néznek rá, mert olyan, mint egy szerény német professzor, aki valamelyik német vidéki egyetemen botanikát tanít. Eszébe jutottam évekkal ezelőtt kötött ismeretségünket; megismer, karofog, mosolyogva ül le egy sarokba velem, azzal a mosolygással, amely a kissé nagyot-halló embereket jellemzi. A kabátja zsebéből hallócsövet vesz elő, a füléhez illeszti, amelybe beleszólók:

Vandervelde

— Interjút szeretnék azokról a nagy kérdésekről, amelyekkel holnap beszédekben foglalkozni fog.

Csodálkozva néz rám. — Hiszen én magam is újságíró vagyok. Azért jöttem Pestre, hogy a szocialista párt meghívására előadást tartsak az általános világgazdasági helyzetről és a szocialista mozgalomnak hozzávaló viszonyáról. Nem fecseghetem kielőre, amit mondani fogok. Rossz újságíró volnék, ha másként cselekednék.

Most a felesége lép hozzánk. Hatalmas, gyönyörű, széke asszony. Megkérem, hogy segítsen makacsodó férjével szemben.

— Még a régi ismeretség jogán sem segíthetek — feleli —, mert ismerem férjem rendíthetlenségét. Sohasem nyilatkozik olyan kérdésekről, amelyekről nyilvánosan készülni beszél. Egyébként ő is, én is úgy tele vagyunk ennek a gyönyörű városnak a szépségeivel, hogy kár volna most politikáról beszélni.

— Ugy van — vág közbe Vandervelde —, ön tudja, hogy

Budapestet mindig Európa legszebb városának tartottam.

Most már föladtam minden reményt, hogy Vandervelde irtól valamit halljak, ami a világgazdaságon keresztül a mi helyzetünket megvilágíthatná. Még egyszer kísérletet tettem, de mosolyogva elutasította:

— Nem, nem. En vendég vagyok. A hullámfürdőben voltam délután. Gyönyörű!

Vanderveldenél közbeszól:

— Milyen pompás asszonyok ezek a magyar asszonyok. És milyen elegancia!

Egy pillanatra elakad a beszéd és aztán mind a ketten egyszerre ismétlik:

— Milyen kábitó elegancia!

Sok minden kavargó emögött a megállapítás mögött s a gondolatok sora végén észébe juttatom Vanderveldenek, hogy hat évvel ezelőtt milyen vita fejlődött ki egy belvárosi vendéglő asztala mellett közte és a „Soir“ főszerkesztője között, amikor ez a szerkesztő ur némi lekiacsiatlansággal beszélt a magyar kulturáról, miközben a cukrászleány Vandervelde tányérára Gerbaud-süteményeket helyezett. Vandervelde megkóstolta a süteményt, amelyhez én azt a magyarázatot fűztem, hogy ez a budapestiek kedvence csemegéje. A Internacionále elnöke lenyeelte a falatot s aztán azt mondta:

— Ahol ilyen eledel közkedvelt csemegé, ott régi kulturának és izlésnek kell lenni!

A magyarság kulturáját én mindig elismerem és tiszteletben tartom. A magyar modern festészetnek például a legnagyobb bámolója vagyok!

Vandervelde mosolyogva emlékszik vissza erre a kulturvitára, aztán elgondolkozva mondja:

— Autón jöttem Bécsből Budapestre. Meglepett a vidék gazdasága és szépsége. Gyönyörű, amit láttam és most értem igazán, hogy miért foglalkoznak Nyugateurópában olyan sokat az önközgazdaságának problémáival.

Már azt hiszem, hogy most végre mond valamit, amit szeretnék tudni s hamar fölteszem a kérdést:

— Mikép képzeled Excellenciád a közép- és kelet-európai államok kibontakozását ebből a sorvasztó gazdasági krízisből?

Gondolkodik s talán felelné, ha e pillanatban egy alacsony, hangos emberke nem szaladna az asztalhoz s elrontja az egészet:

— Siessünk! — mondja — a szigetre: vacsorázni, mert nagyon éhes vagyok!

Löbe volt, a német birodalmi gyűlés elnöke. (g.)

Pénteken törvényerőre emelkedik a fölhatalmazási javaslat, amelyet Popovics Sándor elnöklete alatt ma tárgyal a felsőház pénzügyi bizottsága

(A Reggel tudósítójától.) A fölhatalmazási javaslatot a képviselőház hétfőn harmadszori olvasásban is elfogadja és nyomban átküldi a felsőházhoz, amelynek pénzügyi bizottságát hétfőn délután 5 órára hívták egybe. Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke, aki a felsőház pénzügyi bizottságának elnöke, közölte a felsőház elnökségével, hogy hétfőre föltétlenül visszaérkezik a fővárosba és a pénzügyi bizottság ülésén elnökölni fog. A fölhatalmazási javaslatnak egyébként Egry Aurél lesz az előadója. A felsőház pénzügyi bizottsága hétfőn befejezi a fölhatalmazási javaslatot, amelyet

kedden délelőtt 10 órakor kezd a felsőház plénuma tárgyalni.

Báró Wlassics Gyula elnök helyett, aki a svábhegyi szanatóriumában üdül, gróf Széchenyi Bertalan alelnök fog elnökölni és az elnökség úgy számítja, hogy két nap alatt befejezik a fölhatalmazási javaslat felsőházi tárgyalását.

A felsőház házszabályai ugyanis lehetővé teszik, hogy szükség esetén akár permanens ülést tartsanak. Ha sok szónok jelentkezik fölszólalásra, akkor a felsőház kedden délelőtt 10 órától délután 2 óráig, majd kétórás ebéd-szünetmegszakítással délután 4 órától este 9 óráig ülésezik. Bethlen miniszterelnök azt a kívánságát közölte a felsőház elnökségével, hogy

legkésőbb augusztus 6-án, csütörtökön a felsőház üzenetét tudomásul vehesse a képviselőház

és így másnap már törvényerőre emelkedhetik a fölhatalmazási javaslat. A 33-as országos bizottság, amely a maga nemében az alkotmányosság helyreállítására a legelső országos bizottság, a delegációs teremben fogja üléseit tartani. Képviselőházi és felsőházi elnöke az üléseken együttesen elnökölnék, amint ez az országgyűlés két házában együttes ülésén, legutóbb a koronaörváltáson is történt.

Amerika hosszulejárata kölcsönt ad Németországnak

Newyork, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Fehér Házhoz közelálló körökben megerősítik azokat a berlini híreket, hogy az amerikai kormány hosszulejárata hitelekkel akar nyújtani a német fogyasztóknak, gyapotot és buzávárási célokra. A Farm Board az esetben, ha e terv végrehajtásával sikerül Németországot segíteni és az amerikai termelést fokozni, ja-

vasolni fogja az állami stabilizációs bizottságnak, hogy

hosszabb lejárata hitelek mellett adjon el gyapotot és búzát Németországnak.

Ugy hírlik, hogy Németország szívesebben vásárolna gyapotot Amerikában, mint búzát. A Farmer Board jelenleg 200 millió bushel búza és 1.300.000 bála gyapot fölött rendelkezik. Jól informált körökben úgy tudják, hogy

a tárgyalásokat az ügyben Berlinben Sackett, ottani amerikai nagykövet vezeti és

a tárgyalások rövidesen véget érnek.

Növekszik a birodalmi bank devizakészlete

Berlin, augusztus 2.

(A Wolff-ügynökség jelentése.) A birodalmi banknál a devizabeözlések aránya örvendően emelkedik. Így az elmúlt héten a devizabefizetések összege mintegy 100 milliót tett ki.

**Brüning és Curtius
pénteken érkeznek Rómába**

Róma, augusztus 2.

(A Stefani-ügynökség jelentése.) Az eddigi rendelkezések szerint Brüning német birodalmi kancellár és Curtius birodalmi külügyminiszter pénteken reggel érkeznek Rómába, hogy meglátogassák Mussolinit.

Laval is Rómába készül (?)

Páris, augusztus 2.

Azzal a hiradással kapcsolatban, hogy Laval miniszterelnök Rómába készül ellátogatni, Gabriel Cudenet a radikális „Republique“ hasábjain

a francia és olasz nép összhangjának megvalósítását sürgeti.

Az európai államok szövetezése — írja — nem képzelhető el Olaszország közreműködése nélkül. Hiba volt, hogy Franciaország a háborút követő időkben egyoldalú külpolitikájával az ellenségeskedések stabilizálását mozdította elő, ahelyett, hogy az európai államok összhangjának elemeit igyekezett volna kifejleszteni.

A kormányzó ebédet, Serédi hercegrímás uzsonnát, Karátsonyi Jenő gróf fényes diplomáciai estélyt adott vasárnap Lodovico Chigi Albani herceg, a máltai lovagrend nagymestere tisztelőre

(A Reggel tudósítójától.) Lodovico Chigi Albani herceg, a máltai lovagrend nagymestere, vasárnap József és József Ferenc főhercegek és gróf Karátsonyi Jenő társaságában megjelent a Mátyás-templomban. A királyi följárónál díszbe öltözött máltai lovagok fogadták a herceget, akinek tisztelőre a Mátyás-templom máltai-kápolnájában Nemes püspök mondott misét. Mise után

gróf Keglevich Gábor és Jaross Vilmos Móríc lovagi fogadalmat tettek a herceg előtt.

Az ünnepélyes szertartás után a Karátsonyi-palotában Angelo Rotta pápai nuncius látogatta meg a herceget. Frigyes királyi herceg és Izabella hercegnő nevében pedig Piret Gyula báró főudvarmesterhelyettes tett látogatást. Délben Chigi herceg Karátsonyi gróf és báró Oscar de Vasque Püttlingen tanácsos kíséretében Gödöllőre utazott, ahol

a kormányzó villásreggelin látta vendégül,

majd József és József Ferenc főhercegekkel Esztergomba utazott Serédi hercegrímáshoz. Kíséretükben voltak: de Vasque Püttlingen báró, Karátsonyi Jenő gróf, Andrássy Géza gróf, Barcza Károly, Keglevich Imre gróf, Nemes püspök, Zsarnóczay János, Zsembery István és vitéz Dréhr Endre. Vasárnap este gróf Karátsonyi Jenő adott ebédet, amelyen többek között megjelentek József és József Ferenc királyi hercegek, Bethlen miniszterelnök, Klebelsberg kultuszminiszter, Károlyi külügyminiszter és Keglevich Gábor és Imre grófok, Jaross Vilmos Móríc, Barcza Károly és Nemes püspök. Ebéd után a Budapesten akreditált követek feleségeikkel, valamint a máltai lovagrend magyarországi tagjai teára voltak hivatalosak, amely a késő éjszakai órákig tartott. A nagymester hétfőn reggel Varsóba utazik.

Lindbergh és felesége utban Tokió felé. Newyorkból jelentik: Lindbergh ezredes feleségével utban van Tokió felé. Megérkeztek Moose-Factoriba, ahonnan néhány óra múlva Churchill felé vették útjukat. Lindbergh gépének rádiókészüléke utközben elromlott és ezért nem tudott utközben életjelt adni magáról.

Bad Sachsa (Süd Harz)

Leányóthón Frau Hauptm. Müller v. d. Lehr. Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartásban. Sport. Családias. Egészséges, gyönyörű fekvés. Prospektus

Perl kenyérgyáros fiainak botrányos verekedése az Abbázia-kávéházban egy ügyvéddel, akivel közös háztulajdonuk van

(A Reggel tudósítójától.) Délután 3 óra tájban durva és kínos jelenet riasztotta föl az Abbázia-kávéházban kapucinerező vendégeket. Egy hang minősíthetetlen grombaságokat kiabált és a kávéház Teréz-körúti oldalán egymásba keveredő embergomolyag taszigálta és lökdöste egymást. Csapzott hajú, sápadt, fekete fiatalember támadt rá hirtelen egy öszülöhajú emberre, aki beesett a pamlag és a márványasztal közé. Mielőtt még a váratlan támadás lendületétől meglepett ur használhatta volna védekezésül a kezét, pincérek és vendégek rohantak rá a támadóra és társára, akiket igen nagy küzdelem után tudtak csak megfűszerezni, miközben egy pincér a lábán megsebesült.

a magából kikeve kiabáló fiatalembernek pedig egy csomó haját kitépték.

A lefogatott verekedő még akkor is torkaszakadtából kiabált, amikor a kávéház hátsó helyiségébe kísérték társával együtt és megérkezett a rendőr, aki igazoltatta őket. A botrányos jelenet azzal kezdődött, hogy Rosenberg Sándor dr. fővárosi ügyvéd délután 3 óra felé az Abbázia-kávéházba igyekezett, ahol nap-nap után el szokta fogyasztani az ebédutáni feketekávéját. Amint a kávéház Teréz-körúti terraszára ért, egyik pincér jelentette neki, hogy

két ur kereste. Abban a percben már meg is érkezett a két ur:

Perl Tivadar kenyérgyári igazgató és bátyja, dr. Perl Ödön ügyvéd, mindketten Perl kenyérgyáros fiai. Üdvözölték Rosenberget és beszélgetve mentek be a kávéházba. Alig érkeztek azonban az első márványasztalhoz, amikor Perl Tivadar papírlapot dobott az ügyvéd elé és rákiáltott: „Te irtad ezt a levelet?” Az ügyvédnek nem is volt alkalma felelni, mert amint az elébe dobott levél fölé hajolt,

váratlanul feléje sujtott Perl Tivadar.

A fiatalember azonban eltévesztette az ütést, amely csak a mellén érte az ügyvédet. Perl Tivadar az asztal mögé tántorodott ügyvédre rárohant, de abban a percben már őt is ráncigálták a megtámadott ügyvéd védelmére siető emberek. Rosenberg a Perl-család jogtanácsosa volt és jó barátságot tartott a Perl-vevérekkel. Együtt alapították a Központi Építő Rt.-ot, amelynek

részvényei felerészben Rosenberg és Meister Jenő szappangyáros, felerészben pedig

Perl Tivadar és Perl Ödön kezében voltak.

Telket vásároltak a Pannónia-utcában és házat építettek rajta, amelyben csupa garzonlakás van. A ház burkolómunkáit a Perl-vevérek harmadik testvére, Perl Gyula, a Walla-gyár tulajdonosa végezte és hatvanezer pengőről szóló számlát nyújtott be a részvénytársaságnak. Ezt a számlát nem ismerte el jogosnak dr. Rosenberg és Meister, de velük egy véleményen volt eleinte dr. Perl Ödön is. Junius közepén Rosenberg észrevette, hogy a telekkönyvben a Walla-gyár — vagyis Perl Gyula — el nem ismért hatvanezer pengős követelése be van kebelezeve. Utána járt a dolognak: hogyan történhetett a ház megterhelése anélkül, hogy a társtulajdonosok erről tudnának? Kitűnt, hogy

Perl Ödön és Tivadar, mint igazgatósági tagok, a bekebelezésre az engedélyt testvéreiknek megadták,

holott — Rosenberg szerint — erre csak egy lett volna joguk, ha az igazgatóság fölhatalmazást ad. Rosenberg törlési pört indított a bíróságnál, kérve a bekebelezés érvénytelenítését és a bankokat is értesítette, hogy a bejegyzés jogtalan. De Perlék sem hagyták magukat: junius végén

körlevelet intéztek a ház lakóihoz,

amelyben értesítik őket, hogy Rosenberg Sándort és Meister Jenőt elmozdították igazgatósági tagságukból és ennek bizonyítékául mellékelték a cégbírószék végzését is, amely az elmozdítást tudomásul vette. Rosenberg akkor tudta meg, hogy tudomása nélkül közgyűlést tartottak, a közgyűlésen csak a Perl-testvérek érdekeltsége vett részt a részvények feléval és kimondták, hogy

őt és Meistert, a fele részvény tulajdonosát, elmozdítják.

Rosenberg ezek után ugyancsak körlevelet intézett a lakókhöz, jogtalanak bélyegezte Perlék eljárását és közölte velük, hogy bünvádi följelentést tett a szerinte jogtalanul tartott közgyűlés és törlés miatt a Perl-testvérek ellen. A levelet Rosenberg és Meister szappangyáros irták alá. Ezzel a levéllel a kezében kereste föl a két Perl Rosenberg dr.-t a kávéházban, ezért is támadták meg őt. Rosenberg egyébként följelentést tett ellenük a kávéházi támadás miatt.

A Zeppelinben egy magyar ujságíró átröpülte az Északi sarkot

Berlin, aug. 1.

(A Reggel tudósítójától.) Az északi sarkról visszatérő Zeppelin a tempelhofi repülőtér fölé érkezik, az izgatott tömeg „Hoch! Hoch!”-ot dörög, a zenekar a „Deutschland, Deutschland über alles!”-t játssza. Egy huszonhat éves fiatalemberre várak, akit Arthur Köstlernek hívnak,

magyar fiu és berlini ujságíró, ő az egyetlen riporter, aki részt vett az északsarki expedícióban,

mint 17 Ullstein-lap képviselője. Az apja Pesten él, egy angol textilcég megbízottja, az édesanyja itt vár rá a tömegben, dobogó szívvvel és ragyogó szemekkel. Figyeli a léghajóból kiszálló utasokat és egyszerre csak fölsikolt:

— Ott van... ott van Arthur!...

Köstler most is ujságíró, miközben kiszáll, jegyezget. A mikrofon elé állítja. Határozottan, megkapó nyugodtsággal beszél, utat tör magának az édesanyja felé. Jobbról balról a vállát veregetik, mindenki tudja, hogy ki ez a villogó szemű, fekete-

Köstler Arthur

Haja fiatalember. Valaki megkérdi:

— Sie sind ein Ungar?

— Jawohl — mondja mosolyogva Köstler —

ich bin ein Ungar.

— Hogyan jutott el ideig? — kérdem.

— Hát, Istenem... — szerénykedik —, nincs ebben semmi különös... Négy reált Pesten jártam. Aztán szüleim Bécsbe költöztek és én ott érettségiztem. Előbb mérnöknek készültem, de a technikai főiskolát nem végeztem el. Ujságíró akartam lenni... Az lettem! Ennyi az egész... A „Neue Freie Presse” szerkesztőségében dolgoztam, majd Bécsből Párisba kerültem. Az Ullstein-konzern hat év előtt Palesztinába küldött ki... Tapasztalataimról arab nyelvű cikkekben számoltam be. Tudósításaimmal olyan sikerem volt, hogy Lord Palmer tudományos kitüntetésre terjesztett föl, amit Párisba való visszautazásom után meg is kaptam.

— A magyaron kívül angolul, németül, franciául és arabul ir és beszél a fiam,

— magyarazza az anyja.

— Hát a nyelvtudásom mindenesetre hozzásegít az ugynevezett sikerekhez — folytatja Köstler. — A legnagyobb sikernek azt tekintem, amikor a konzern ilyen különleges megbízást ad, mint például ez a Zeppelin-ut. Erről egy hasonló riport jut az eszembe. Két év előtt a délfranciaországi árvíz-sújtotta terület fölé indultam repülőgépen. Valami baj történt az aeroplán egyik szárnyával és mi gépestől együtt belezuhantunk az árvízbe. Mondhatom, nehezen evickéltünk ki a tarajos hullámok közül...

— Mikor jön Pestre?

— A szeptembert föltétlenül Pesten töltöm szüleimmél. A „Zeppelin” Amerikába készül. Ugy halom, hogy nekem is vele kell mennem. Mielőtt a „Zeppelin” indulna, hazajövök...

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté Városliget. Telefon: Aut. 18-3-35

Naponta este 8 órakor és minden esütőtörök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
AZ ÓRIASI AUGUSZTUSI MŰSOR!
Szenzációk szenzációja!

Ernszt miniszter vasárnap lemondott szombathelyi mandátumáról

Gróf Csekonics Iván a keresztény gazdasági párt hivatalos jelöltje.

(A Reggel tudósítójától.) Ernszt Sándor népjóléti miniszter, akit tudvalevően öt helyen választottak meg képviselőnek, vasárnap levélben közölte a képviselőház elnökségével, hogy lemond szombathelyi mandátumáról. Almásy elnök a miniszter lemondóleveléről nyomban értesítést küldött a belügyminisztériumnak, amely hétfőn reggel már megteszi az új választáshoz szükséges intézkedéseket. A keresztény gazdasági párt a szombathelyi kerületben

gróf Csekonics Ivánt, a legitimista politikának egyik vezérényiségét jelöli hivatalosan.

Csekonics Iván gróf, mint a régi monarchia diplomáciai karának elismert tagja, megfordult a világpolitika minden állomásán: Rómában, Londonban, Párisban, Szentpéterváron, Konstantinápolyban és Washingtonban. A mai Magyarországnak varsói követe volt. Az utóbbi években néhány kiváló cikke keltett közérdeklődést, amelyekben külpolitikai problémákkal foglalkozott. Szombathelyen — mint A Reggel tudósítója jelenti — Csekonics Iván gróf jelöltségének hírért általános meglepedés és lelkesedéssel fogadták.

A szombathelyi társadalom vezetői ugyszólván párt- és felekezeti különbség nélkül már az elmúlt hét végén megegyeztek Csekonics gróf jelöltségében,

aki így minden valószínűség szerint egyhangan jut mandátumhoz. Az új parlament értékes, széles látókörű, európai műveltségű képviselőt nyer Csekonics gróf személyében. Győri és ipolyvári mandátumainak sorsáról Ernszt miniszter még nem döntött.

Százezer pengő értékű lopott holmit: egy versenyautót, rengeteg ékszer, pénzt és ezüst evőeszközt találtak a balatonmenti villák fosztatóinak „weekendházában”

Siófok, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A balatonmenti villák fosztatói ellen folyó nyomozás vasárnap eredménnyel járt. A keszthelyi csendőrök elfogták Háron Ferenc budapesti zenészt és Kertész György 32 éves budapesti hentessegédet, akik elfogatásuk után részletes beismerő vallomást tettek. Bevallották, hogy az elmúlt

két hónap alatt 32 balatonmelléki villát fosztottak ki.

Legutóbb Balatonyörök, Zánka, Keszthely és Balatonszabadi községekben garázdálkodtak, azután Balatonszabadiiban betörték Szénássy Alánnak, az ismert autóversenyzőnek weekendházába, ahol ellopták négyhengeres Bugatti-versenykocsiját, amelyre nagymennyiségű olajat és benzint is fölraktak. Szerdán Siófokon,

amikor Endresz és Magyar óceánrepülők tiszteletére 400 terítéses bankett volt, befurakodtak a vendégek közé és több tolvajlást és zsebmetszést követtek el.

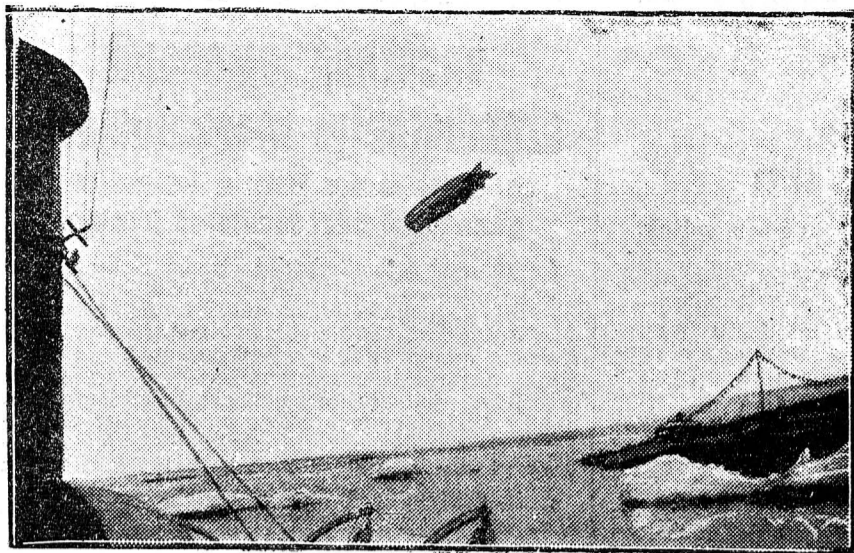
Zamárdiban már májusban vásároltak egy weekendházat és oda hordták össze a rengeteg lopott holmit. Volt egy Tót Károly nevű társuk is, aki 27 éves budapesti villanyszerelő, de ő összevesztett velük és a múlt héten visszatért Budapestre. A csendőrök azonnal kimentek Zamárdiba és fölnyitották a betörők házáat, ahol tényleg nagymennyiségű lopott tárgyat találtak. Többek között nagyobb mennyiségű ékszert, ezüst evőeszközöket, Szénássy Alán elloptott autóját és 8000 pengő készpénzt.

A betörők 32 betörésük alkalmával mintegy 100.000 pengő értékű holmit lopkodtak össze.

500 pengő jutalom

Elveszett a Margitszigeten, a Hungária-évezős-klub előtti sétányon egy platinagyöngylánc, briliánsokkal kirakott platinagyöngyökkel. A megtaláló vagy nyomravezető 500 pengő jutalomban részesül. Leadható a főkapitányságon, vagy a Margitszigeti Nagyszálló titkárságánál.

A Zepplin találkozik
a Maligynnel.

Balról az orosz jégtörő-
hajó kéménye, jobbról a
Hocker-sziget föllobogó-
zott rádióállomása
látszik

Vasárnap elveszett a Margitszigeten egy hölgy nyakáról a 320 igazgyöngyből és 22 briliáns- ból álló, kétméteres platinaláncrea fűzött nyakéke

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután elegáns uriaszony jelent meg a főkapitányságon, nagyon izgatott állapotban. Elmondotta, hogy *Holitscher Bernát* textilgyári igazgató felesége és a *Margitszigeten*

elvesztette 320 igazgyöngyből és 22 briliáns-
ból álló kétméteres platinaláncrea fűzött
gyöngygyakékát.

Holitscherné a margitszigeti Nagyszállóban üdül, míg férje külföldön tartózkodik. Vasárnap délután 1/5 óra tájban sétára indult a szigeten és a Hungária Evezősegylet klubháza előtt leült a padra pihenni. Egy fiatal ember telepedett melléje és olyan tovakodó módon viselkedett, hogy ő nyomban fölkel és tovább sétált. Amikor észrevette, hogy két méter hosz-

szu, több mint 10.000 pengő értékű gyöngysora elveszett, visszasietett a padhoz, de már a gyöngysornak semmi nyoma nem volt. Holitschernének az a gyanúja, hogy

a fiatal ember látta, amikor a gyöngysor
leesüszott a nyakáról

és azért telepedett a padra, hogy azt fölvegye. A károsult pontos személyleírást adott padszomszédjáról, aki után a rendőrség erőlyes nyomozást indított. Holitscherné 500 pengő jutalmat tűzött ki a becsületes megtaláló vagy nyomravezető számára. Ha a gyöngysor megtalálója vagy az, aki eltulajdonította, nyolc napon belül beszolgáltatja az értékes ékszert a rendőrségre, bünyvádi uton nem üldözik, hanem kifizetik neki a kifizött jutalmat.

„Hitelekkel és erkölcsi támogatással kell segíteni Magyarországon!” — mondja James Barr, az angol alsóház tagja, a munkáspárt egyik parlamenti vezére

(A Reggel tudósítójától.) A ma esti szociáldemokrata nagygyűlésen *Vanderveide* és *Löbe* után egy őszhaju skót pap is föl fog szólalni: *James Barr*, az angol alsóház tagja, a munkáspárt egyik parlamenti vezére és a skót szabad egyház főtitkára. Barr tiszteletes ur vasárnap végighallgatta *Ravasz* püspök prédikációját a Kálvin-téri református templomban, ahol mindenkinek föltűnt nyakig begombolt hosszú fekete kabátjában, magas fehér gallérjával, kedélyes, gömbölyű, piros arcával. *MacDonald* pártjának parlamenti elnöke

— olyan, mint egy kedves, öreg falusi
plébános —

a bécsi nemzetközi szociáldemokrata kongresszusról jött Budapestre és inkább vallási, mint politikai kérdésekről szeret nyitkozni.

— Öten vagyunk lelkészek az angol munkáspártban

—mondja —, amelyben rajtunk kívül még mintegy 50 laikus prédikátor foglal helyet. Európában néha csodálkoznak azon, hogy mi a munkásmozgalomba bevisszük a vallást, pedig a mi egyházunk megalapítója, *James Keir Hardie* világosan megmagyarázta, hogy amit magunk körül látunk a világban, az nem kereszténység.

Ha a krisztusi kereszténység uralkodnék, nem volnának hadseregek és hadiflották, nem volna koldus-szegénység és dugszadagság, hanem szabadság, egyenlőség és testvériség uralkodnék a szeretet jegyében.

Ezt hirdetem állandóan az angol parlamentben! En voltam az elnöke a halálbüntetés ellen küzdő bizottságnak is... A nemzetközi békéért már a háboru alatt nem egyszer szót emeltem és iparkodtam óhaza magyarázni, hogy sem a magyarok, sem az osztrákok, sem általában az európaiak nem tettek soha olyat, amiért nekünk Angliában, de különösen Skótszágban ellenséges érzülettel kellene rájuk gondolnunk. Most is, a mai krízisben, úgy tekintem

az egész világot, mint egyetlen társadalmat, amelynek egyik tagját sem érheti katasztrófa vagy megvázkódats anélkül, hogy azt a többiek is azonnal meg ne érezzék. Amit *Szent Pál* az emberekről mondott, az áll a nemzetekre is:

ha egy nép szenved, akkor szenvednek az összes
többiek is.

Az összes nemzetek egyesült erőfeszítésére van ma szükség, hitelekkel és erkölcsi támogatással segítségére kell sietni nemcsak Németországnak, hanem Magyarországnak és mindazoknak az államoknak, amelyek rászorulnak...

James Barr vasárnap délután *Ravasz* püspök vendége volt Leányfalun, ma reggel pedig a szociáldemokrata párt vezetőségét keresi föl, hogy megbeszélje az esti gyűlésen való fölszólalását. A bécsi szociáldemokrata kongresszusról vasárnap más angol képviselők is érkeztek Budapestre, köztük *Geo Dallas*, az angol szocialista földmunkások megszervezője és az angol munkáspárt parlamenti földmunkáscsoportjának elnöke. *Dallas* nem marad itt a mai szociáldemokrata nagygyűlésig, hanem már ma délelőtt továbbutazik Csehszlovákiába, ahol az agrárreform végrehajtását akarja tanulmányozni.

— Ugy tudom — mondotta az angol képviselő *A Reggel*-nek —, hogy a felvidéki magyar nagybirtokokat cseh parasztok között osztották föl. Ez a kérdés érdekel, azért megyek el a helyszínrre, hogy saját szememmel lássam, mi igaz a sok dicséretből és még több panaszból...

Nádas Sándor

lapja a

Pesti Futár

1-én és 15-én

Régi, bevált szabóüzletem kis rezsivel a legkitünőbb munkásokkal dolgozik!
Előnyös angol szövöttevadászlásaim lehetővé teszik átmeneti kabátok, raglánok, felöltők
készen vagy mértékutáni olcsó eladását. **WIDDER** férfiszabó IV. Városház-utca 20. sz.
Telefon: Automata 880-20

Szell József főispán provokáltatta Eckhardt Tibort

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház szombat esti ülésén *Eckhardt Tibor* három interpellációt intézett a kormányhoz választási visszaélések ügyében. Igy, többek közt, a medgyasói választást is keményen bírálta, ahol a független kizsádapárt jelöltjét, gróf *Serényi Lászlót*, az interpelláció adatai szerint, a választási elnökök törvényellenes magatartása buktatta el, a kormányparti báró *Prónay György* földművelésügyi államtitkárral szemben. *Eckhardt Tibor* beszédében, a „Magyarország” tudósítása szerint, személyében súlyosan aposztrofálta *Szell József főispánt*, aki a lapban megjelent tudósítás miatt

vasárnap délbén gróf *Szirmay Sándor* és *Rakovszky Endre* után lovagias elégtételt kért *Eckhardt* képviselőtől.

A Reggel értesülése szerint egyébként megállapítást nyert, hogy *Szell* főispán, amint *Eckhardt Tibor* a választás napján panaszt tett a medgyasói kerület törvényellenesen működő választási elnökei ellen, nyomban távirati és telefonutasítást adott ki az érszakoskodások haladéktalan beszüntetése érdekében, egyúttal a legszigorubb megtorlást helyezte kiállításba. Egyik miskolci napilapnak közleménye alapján pedig, a választás másnapján fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Filberger Gyula* medgyasói főjegyző és választási elnök ellen, akinek eljárását egyébként *Eckhardt Tibor* is elsősorban tette felelőssé a választási terror és visszaélések miatt.

Caracciola

300 kilométert 1 óra 35 perc alatt futott be vasárnap a grunewaldi autóversenyen. — *Hartmann* Lásztó negyedik lett.

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) A grunewaldi Avus-autóversenypályán vasárnap délután tartották meg az Allgemeine Deutsche Automobil Club nemzetközi versenyét. Közel 40 versenyző indult s a küzdelem igen heves volt. Elsőnek ezuttal is *Caracciola* futott be hatalmas Mercedes-kocsijával

fantasztikus időteljesítmény

mellett. *Caracciola* a 300 kilométeres távolságot kitevő 15 kört 1 óra 35 perc és 7 másodperc alatt futotta be, tehát

186 kilométeres óránkénti átlagsebesség mellett.

Másodiknak *von Morgan* érkezett célba *Buggatti*-kocsijával, annak ellenére, hogy ez a versenyző nem is szerepelt a favoritok között. *Morgan* ideje 1 óra 39 perc és 49 másodperc volt. 3. *Bräuchitsch* (Mercedes) 1 óra 42 p. 32 mp. 4. *Hartmann Lásztó*, aki versenyközben gőszítő defektet kapott, amelynek kiküszöbölésével több mint három perc időt veszített. *Hartmann* óránkénti átlagsebessége 160 kilométer. Gróf *Zichy* a 13. körben sorozatos gyertyadefekt miatt a versenyt kénytelen volt föladni és így az osztályozásban sorrendben a hatodik lett.

Vasárnap reggel megölte a feleségét a szentmártonkátai borbély és vasárnap délután jelentkezett a budapesti ügyészségen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel a Budapest közelében levő *Szentmártonkátai* község csendőrsége értesítette a főkapitányságot, hogy a község 50 éves borbélyja, *Bene Mihály*

féltékenységből megölte a feleségét és minden valószínűség szerint Budapestre menekült. Vasárnap délután 4 óra tájban a *Markó-utcai* ügyészség fogházának kapuján egy sovány férfi kopogtatott. Fogházor nyitotta ki az ajtót és meglepetten hallotta: — *Bene Mihály* vagyok, *Szentmártonkátáról*. Megöltém a feleségemet, tessék engem becsukni!

Valóban a gyilkos *Bene Mihály* jelentkezett az ügyészségen, akit reggel óta több csoport detektív hajszolt. Nyomban átszállították a főkapitányságra és megkezdtek a kihallgatását. Már az első percekben kiderült, hogy *Bene Mihály* nem teljesen beszámítható. Egzaltált, idegbajos ember, aki tettét minden valószínűség szerint idegrohamában követte el.

Koncentrációs kormány, vagy — minden marad a régiben?

(A Reggel tudósítójától. A fölhatalmazási törvényjavaslat tárgyalása során tartott beszédében Lázár Miklós utalt arra, hogy a kormányzatot szélesebb alapokra kell fektetni, hogy fölkészülve, fegyelmetten és szolidárisan nézhessünk elébe minden eshetőségnek. Másnap gróf Sigray Antal a határokon túl is föltűntést keltő beszédében, amelyet részletesen ismertettek a vasárnapi párisi lapok, ezt még pregnansabban fejezte ki, amidőn nemzeti koncentrációt sürgetett. Ugyanez a gondolatmenet vonul át Bajcsy-Zsilinszky Endre értékes fölszólalásán. Ez a gondolat azóta mind magasabb hullámokat vet a politikai életben, annyira, hogy

már neveket is kolportálnak arról, kikből fog állni az új koncentrációs kormány.

Erről a kérdésről, amelyet érlel az idő, A Reggel munkatársa eszmecserét folytatott

az ellenzéki politika vezető férfival.

E beszélgetések lényegét a következőkben foglaljuk össze:

— Aki a fölhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását figyelemmel kísérte, annak el kell ismernie, hogy egy évtizede nem hangzott el olyan magas színvonalú vita a magyar képviselőházban, mint az, amely mozgásba hozta a magyar közélet állóvizét és a nagy zajlásban kifeszítette az ellenzéki akció vitorláit. Ennek a vitának voltak olyan fénypontjai, amelyek a klasszikus magyar parlamentarizmus legszebb gladiatori diadalaira emlékeztetnek. Az elhangzott beszédek legtöbbször

az ellenzéknek olyan erkölcsi és szellemi túlnyomóságát mutatta, amelynek hatása alól a kormánypártok sem vonhatták ki magukat.

Amikor ezt a nagy sikert megállapítjuk, azt is konstatálnunk kell, hogy az ellenzéki támadások kétségkívül csorbákat ejtettek a kormánypártok politikai frontjain. Bár kétségtelen, hogy a kormánypártok rendkívül súlyos politikai és gazdasági depresszióban voltak kénytelenek végigszenvedni az ellenzék ostromát, mégis, a vitának egész lefolyása azt bizonyította, hogy az új képviselőház ellenzékével szemben

csak egy rekonstruált kormány állíthatja helyre a parlament megingott egyensúlyát.

Csak sajnálni lehet ebből a szempontból, hogy az ellenzék különböző csoportjai között nemcsak hogy a tudatos együttműködés nem alakult ki, hanem az egységes hangulat sem, amely szükséges ahhoz, hogy az ellenzék támadásai teljes mértékben elérjék azt a célt, amelyet külön-külön maguk elé tűztek. Az is kétségtelenül megállapítható eredmény, hogy az ellenzék fölvonulása nagymértékben segített kibontani azt az országos közvéleményt, amely szerint a válság legmélyebb forrását alkotó pszichológiai és bizalmi válságot

csakis rendszerváltozással

lehet megszüntetni. Ez olyképen mehetne végbe, hogy a mostani kormány a hétmillió fontos kölcsön fölvétele után nyomban adja be lemondását és a kormányzóknak tegyen előterjesztést egy nemzeti koncentrációs kormány alakítására. E fölfogás szerint ez a koncentrációs kabinet megteremténé a belföldön a bizalomnak azt a légkört, amely a pénzügyi és gazdasági forgalom veszély nélküli helyreállításához szükséges. Ez a koncentrációs kormány vállalná azt, hogy záros határidőn belül törvénybe iktatja a titkos választójogot és azután a legsürgősebb időben előkészítené vagy lefolytatná azokat a külpolitikai tárgyalásokat, amelyek részint folyamatban vannak, részint pedig csak most fognak kezdődni

az osztrák-magyar vámunió és egy francia orientáció

irányában.

A mostani mély gazdasági és pénzügyi válság telítve van külpolitikai elemekkel. Ha több mint valószínű is az, hogy a mostani kormány rövid időn belül fölveheti a hétmillió fontos rövidlejáratu rohamsegélyt, az kétségtelennek mondható, hogy ezzel kapcsolatban

Magyarország egész külpolitikai irányzata gyökeres átalakuláson megy keresztül.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben hangsúlyoznunk kell, hogy a francia pénzügy, illetőleg a Quay d'Orsay a hétmillió fontos kölcsön emissziójában való részvételért semmiféle politikai biztosítékot nem követel. Franciaországnak e pillanatban csakis az a célja, hogy Budapesten erős pozíciót teremtsen magának s a maga Anschluss-ellenes törekvéseinek erős hídfő-állomását építse ki Magyarországon. Talán

tulkorai lenne ma még azokkal a kombinációkkal foglalkozni és velük szemben állást foglalni, amelyek a francia külpolitika új menetrendjében adva vannak. E menetrend legfőbb állomásai először

erős politikai és pénzügyi befolyás teremtése Budapesten,

másodszor az osztrák és a magyar politikai tényezőket arra serkenteni, hogy a gazdasági együttműködés és egyesülés irányában határozott lépéseket tegyenek. Hogy a francia külpolitika milyen idő alatt futja meg ezeket a stációkat, az a német helyzet kialakulásától függ. Ha a francia-német erkölcsi és politikai kiengesztelődés nem fog sikerülni vagy elodázdódik, akkor a Quay d'Orsay el van tőkévelve, hogy ezeket a politikai etappokat a lehető leggyorsabb iramban fogja megtenni. Ha azonban, ami valószínűnek látszik, a francia-német közeledést Lavalnak és Brüningnek sikerül nyelbeütni, annak az ára nem lehet más, mint az Anchlussból való német lemondás, amely esetben Franciaország egyik legfőbb gondja lesz, hogy egy új közép-európai formációval belátható időre eltorlaszolja a pángermán előretörés lehetőségeit... A francia és a magyar külpolitikának ez a találkozása nem jelent eltávolodást az olasz irányzattól, annál kevésbé, mert éppen a hágai bíróság előtt tartott olasz és francia beszédekből — Paul-Boncour és Cialoja beszédeiből — az tűnik ki, hogy a két latin hatalom az „Anschluss” ellen egységesen vonul föl. Valószínűnek látszik az is, hogy Franciaország a vámuniós osztrák-magyar alakulatnak

hosszlejáratu nagy kölcsönt fog nyújtani és esetleg közvetíteni fog Magyarországot és

a kisantant között

kisebbségi, gazdasági, sőt esetleg területi kérdésekben. Az ellenzéknek külpolitikailag leginkább iskolázott része tudatában van már a francia orientáció e menetrendjének. Éppen ezért ma még szívesen venne részt egy nemzeti koncentrációs alakulásban, már csak azért is, hogy a pillanatnyi segítség nyújtása után sebesebb ütemben munkálhassa Magyarországot gazdasági és külpolitikai kibontakozásának céljait. Mások a polgári ellenzék padjain ezzel szemben azt hangoztatják, hogy fölösleges és kárbavesztett munka elpocsékolni presztízsiüket egy ilyen koncentrációs alakulás átmeneti föladataira, miután

új politikát lehetetlenség kezdeni a régivel való vérfertőzéssel.

Ilyen ma az ellenzék különböző csoportjainak és árnyalatainak pillanatnyi benyomása és hangulata a rendszer és az ország nagy válságával szemben. Azok, akik tétlen szemlélői ezeknek az eseményeknek az ellenzéki padokon, azt mondják, hogy kár minden beavatkozás, mert a rendszer és a kormány végül önmagát likvidálja. Ezzel szemben a realisabb gondolkodásuk arra hivatkoznak, hogy ma tulságos sok időt adnak és hoszulejratu fölhatalmazást a kormánynak, akkor az éppen pillanatnyi francia segítséggel átvergődik a válságnak pszichológiailag megrendüléses mozzanatain, azután sebeit kiheverve, —

ujból helyreáll a dolgok régi rendje.

Addig tehát belpolitikai kibontakozásról valószínűleg nem is lehet beszélni, amíg az ellenzék különböző töredékei között ki nem alakul a politikai együttműködéshez szükséges hangulati és érzelmi egység. Mindenesetre félre kell tenni ezekben az irgalmatlan időkben minden egyéni sérelmet, pártszenvédelyt és egyéni érdeket: a helyzet minden aggódo hazafit mérsékletre, elgondolkodásra és aggodalomra int.

25 cm-es M. D. C. S. gramofónlemez 3.90 pengő

sláger-ujdonságok! Ára.....

H. 554.	Illuzió a szerelem Szibill levele A Szibill című operett slágerje, éneklők Csillag Ilus operatőrnő és Lipóczy József tenor.	H. 556.	A négy fekete ló (Műdal) Megköszönök mindent (Műdal)
H. 555.	Vágyom egy nő után „A mosoly országá”-ból Ó lányka, ó lánykám „Frideriká”-ból	H. 557.	Néha-néha visszajönnek a tavaszi álmok Holnapután (Műdal)
H. 571.	Eresz alatt fészkel a fecske Éneklők Császár Teri és Kelemen Lajos Biróné-csárdás Szól a nóta című magyar filmből	H. 562.	Hogyha látsz is nap-nap után Vannak el nem esőkölt csókok Fenti 3 lemezen énekel Varsányi Rudolf.
H. 586.	Hol vannak már a szép idők (Angol keringő) Bekandikálok, kukucs (Fox-trot)	H. 567.	Vadgesztenye hullásakor Fehér rózsá virult Nyílnak az akácok
H. 587.	Jaj de ravasz (Slow-fox) Hiába tagadod (Tangó)	H. 568.	Szeretnék május éjszakákon Eccer vótam Derecskén Fenti 2 lemezen cigányzene kísérettel énekel Herczeg Béla.
H. 588.	Bolond az mind, aki vizet iszik (Fox-trot) Nem zavarom (Tangó) Fenti 3 lemezen énekel: Varsányi Rudolf.	H. 573.	Krasznahorka büszke vára Jaj de nagyon régen volt Lavotta szerenád Előadják Lipóczy József tenor, Lakatos Árp. tárogató, Rác cimbalom.
H. 589.	Az egyiknek sikerül (Angol keringő) Talán egy perc, talán egy óra (Tangó)	H. 582.	Radics kesergő Repülj fecském Ez a kerek erdő Játssza Bura Sándor és cigányzenekara.
H. 590.	Szalmaszál a vízbe (Slow-fox) Egy régi nótát hoz Budáról át a szél (Tangó-dal)	H. 577.	Az egrí ménes mind aszürke Részeg vagyok rózsám mint a ceap Gyere be rózsám, gyere be Nekem olyan aszöny kell Ritka búza, ritka árpa Haj zaidóány, zaidó lány Vett az anyám pántlikás kalapot Elment a rózsám Gémдарu, gémдарu, gém. Ezen 9 csárdást egy lemezen játssza Bura Sándor és cigányzenekara.
H. 591.	Ma chére (Tangó-dal) Jó éjszakát (Tangó)		
H. 593.	Szép Signorina (Angol keringő) Van a Dunán egy kis ladik (Slow-fox) Fenti 4 lemezen énekel: Herczeg Béla.		

Az itt közölt műsoron kívüli: operettek, operák, művészlemezek, műdalok, népdalok, hangosfilm-slágerek óriási választékát találja raktárunkon.

Népszerű 18 centiméteres lemezeinkből ujdonságok állandóan érkeznek! Ára..... 1.40
6 db gramofónlemez vásárlásánál díjtalanul adunk egy lemezalbumot!

DIVATCSARNOK

RAKÓCZI ÚT 74.

Mussolini: „A békét akarjuk minden állammal, nem azért, mintha félnénk a háborútól, hanem, mert ki akarjuk emelni az olasz népet a jelen bajai közül!”

Róma, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mussolini Ravennában nagy beszéddel avatta föl az új vízvezetékét, amelyet a város évszázadokon keresztül nélkülözött. A fascizmus törhetetlen akarataról szólott:

— Ha az akaratunk megfeszített íjjáról lepattantott nyíl nem mindig ér célba, ennek nincs jelentősége. A fontos az, hogy állandóan bensőségesen és kitartóan akarni kell. Ezt mind csak azért mondottam, hogy hozzáfűzhessem: a fascista kormány, a fascista rendszert és a fascisták maguk a békét akarják. A békét akarjuk minden állammal, a távoliakkal, a közeliakkal és a közvetlen szomszédainkkal; a békét akarjuk nem azért, mintha

Mussolini

félnénk a háboru kockázataitól, hanem azért, mert hatalmas munkába kezdünk és a leg-rövidebb időn belül ki akarjuk emelni az olasz népet a jelen bajai közül. Ki akarjuk emelni, mert mi, fascisták mindenekelőtt a nép érdekében dolgozunk és a népnek nemcsak a jogokról, hanem a kötelességekről is prédikálunk. A nagy tömegek nagyobb boldogsága a politikánk, hogy senkise érezze magát ki-játszottnak és elhagyatottnak.

Csak egy kovács fia tud a néphez nyersen beszélni,

ha erre szükség van. Senki sem fogja hinni, hogy a címek privilégiuma, vagy a gazdagság egoizmusa beszél bele. Teremtő munkánkba beleviszük teljes hajthatatlan és erős akaratunkat, amely erős, mint egy kard pengeje. De ugyanazzal az erős és hajthatatlan akaratunkal készek vagyunk arra, hogy

elsöpörjünk és elpusztítsunk mindent, ami a fascista forradalom útjában áll,

amelynek az a feladata, hogy mindjobban eltöltsze az olasz népet új nagysága tudatával.

Minden világrész cserkészei előtt a mosolygó öreg „Bi-Pi” különös figyelmével tüntette ki az árvalányhajás magyarokat a badeni cserkész-kongresszuson

Baden b. Wien, augusztus 1.

(A Reggel tudósítójától.) Ma fejeződött be a Bécs melletti Badenban az egész világ cserkészvezetőinek konferenciája. Lord Baden-Powell, a nálunk is közszeretettel örvendő főcserkész elnöke alatt. Mintha valami életre kelt mesét látnánk: a régimódi osztrák városka csöndes utcáin, rácsos ablakok, barokk korabeli szentek szobraival díszített kapuk között skót kilt-szoknyás, piros-pozsgás, borotvált angolok, hirtelenszöke, révedező tekinetű svédok, piros fezes, göndörhajú fekete egyiptomiak, barnabőrű, álmodozó szemű indusok, a fejükön olyan vászonkendő, mint valami fehér menyasszonyi fátyol. És itt voltak azok, akik minket elsősorban érdekelnek, akik hozzánk tartoznak, a lobogó árvalányhajásokkal díszített cserkészkalapokban: a magyar fiúk... Az ember otthon csak a szenvedést és megaláztatást látja, itt egyszerre csak kiegyenesedünk mindnyájan, olyan megkülönböztetett tisztelettel kezelték a magyar cserkészvezetőket, Teleki Pál és Khuen-Héderváry Károly grófokat. Az osztrák cserkészek által rendezett hódoló fölvonulás alkalmával,

a mosolygó öreg „Bi-Pi”,

ahogyan a fiúk hívják, pár sorral maga mögött megpillantja kaposi Molnár Frigyeszt, a magyar cserkészszövetség főtákarát, hátranyújtja a kezét és előrehúzza Molnárt, hogy mint régi ismerőt üdvözlölje. Terebélyes fák árnyékában, a város közepén fekvő parkban tartották meg a diszfölvonulást. A 73 éves Lord Baden-Powell egész idő alatt tisztelegve állt, csak egyszer veszi el kezét kalapja széléből: amikor az egész kicsik, a „farkaskölykök” vonulnak el előtte. Lopva, szinte szegyenkezve könnyet töröl le, amely a szeméből bugyant ki. Mellette áll Miklós szövetségi elnök és Piffel kardinális, Bécs érseke, lángoló vörös, főpapi ornátusában. Wilczek Hans-Gregor gróf, Ausztria főcserkésze megy az élen, utána hosszú sorban, lobogó zászlókkal a „fuk”. Zöld, többnyire Szent György képével díszített zászlók ezek: a remény zászlói. Amikor az ősz vezér és az ősz érsek elé érnek, mintha a reményt képviselő zöld selyem megérintené a széleskarimájú cserkészkalapot, a vérvörös kardinális sapkát, mintha a Jövő hálósán megsimogatná a Múltat. A badeni nemzetközi konferencia során mindig újra kiemelték, hogy

a magyar cserkészek főjellemonása a páratlan fegyelem, kötelességtudás és katonaság magatartás.

Érdekel, hogy más, távoli országokban melyek azok a „cserkészszervezetek”, amelyekre a fősúlyt fektetik. Franciaországban a cserkészmozgalom három különböző csoportba oszlott. A „Scout de France” a katolikus csoport, amelynek egymagában több tagja van, mint

a másik két csoportnak együttvéve. Az „Eclaircurs de France” tagjai minden felekezethez tartoznak, az „Eclaircurs Unionistes” pedig főleg református fiukból áll. Amikor Mathy gróffal, a francia cserkészek vezetőjével arról beszéltem, mi jellemzi leginkább a francia cserkészeket, derűsen válaszolt:

— A jókedv, a vidámság! Ha az élet szürke is, legalább a fiuk arcán ragyogjon mosoly...

Anglia a cserkészmozgalom tulajdonképeni hazája. Ott honosították meg röviddel azt az újítást, hogy

a 8–12 éves „farkaskölykök” női cserkészek vezetése alatt állnak.

Lord Hampton, az angol főcserkész — megtestesülése a tökéletesen kiegyensúlyozott, testben-lélekben egészséges angolnak, ezt mondja:

— Nálunk három „H” jelenti azt a három főjellemonást, amelyet cserkészeinkbe egész életükre beoltani kívánunk: „Healthy! Happy! Helpful!” (Egészséges! Boldog! Szolgálatkész!) Aki egészséges, az boldog is és aki boldog, szívesen segít embertársain!

A japán főcserkész, Hutara gróf, egyike a konferencia legérdekesebb tagjainak. Élénk barna szeme rögtön észrevesz mindent, olyan gyorsan megérti a még alig kiejtett szót, hogy már felel is, még mielőtt az ember kérdését befejezhette volna.

— Japánban a császár maga — ennél a szónál meghajlás érezhető hangjában — teremtette meg a cserkészetet. Egyik angolországi útján annyira megkapta a mozgalom, hogy hazatérése után engem és néhány társamat hosszabb időre Európába küldött a cserkészet tanulmányozására.

Japánban a cserkészképzés egyik ága: első segélynyújtás földrengésnél.

Az a jellemvonás, amely legerősebben áthat mindnyájunkat: a fanatikus hazaszeretet...

Az osztrák cserkészek, a tiroliak, a stájerok, sőt még az egyik bécsi csoport soraiban is papok lépnek fel; Salzburg város cserkészei élén barnakármzsás ferencendi barát, amott fehér-fekete cisztercita fráter viszi a zászlót. Wilczek gróf, az osztrák főcserkész, pár szóval tökéletesen fejezi ki azt, ami az osztrák cserkészetnek tulajdonképeni gerince:

— Istent szolgálni... zölddombos, zölderdős országunkat szeretni... ezt tűzzük ki a mai fiatalság életcéljává!

Egészség, vidámság, fegyelem, kötelességtudás, hazaszeretet... Ezek a cserkészszervezetek összetartó szemei annak a jóakaratu, felebaráti szeretetnek, amely egy reményteljesebb jövő ígéretével öleli át az egész világot.

Dobhoff Lily.

Hamis nevet és lakáscímet mondott a mentőknek egy öngyilkos nő, aki morfiummal mérgezte meg magát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel elegánsan öltözött fiatal nőt támogattak be a mentők Markó-utcai székházába. A félig ájult nőt azonnal ápolás alá vették és megállapították, hogy néhány órával a beszállítás előtt nagymennyiségű morfiummal mérgezte meg magát.

Gyomormosás után személyi adatait kérdezték és az öngyilkos Breuer Renének mondotta magát, aki a Klotild-utca 22. számú házban lakik. A mentők ezután hordágyra fektették a nőt, aki időközben elvesztette eszméletét és indulni akartak a Rókus-kórház felé. Elindulás előtt

mindenfelé keresni kezdték a fiatalembert, aki betámogatta, de nem találták sehol.

Az orvosi kezelés ideje alatt észrevétlenül távozott. A mentők ezután bevitték az állítólagos Breuer Renét a Rókus-kórházba. Vasárnap délután egy detektív nyomozott az öngyilkossági ügyben és ekkor kiderült, hogy

a nő hamis nevet és lakáscímet mondott a mentőknek,

mert a Klotild-utcában Breuer René nevű nő nem lakik. Vasárnap a késő esti órákig nem sikerült kihallgatni az ismeretlen öngyilkost és így minden valószínűség szerint csak hétfőn lehet kideríteni az öngyilkosság körülményeit és azt, hogy árveve kit takar?

Lovaregyleti versenyek

Livorno nyerte az Állvány-díjat Corinthia és Fababa ellen

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi versenyek főszáma a 2400 méteres Állvány-díj volt. A kedvenc, Mr. C. Wood 3 éves Livornoja nagy stílusban győzött. Eleinte Levine színei látszottak az élen, az egyenesbe befordulva azonban már látszott a zöld dresz fölénye. Livorno Schejbal erős kezében könnyen két hosszal nyerte az értékes díjat. Fababa az utolsó métereken vette el a harmadik helyet a sokáig jól szerepelt Levinétől.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Rejtély (p) Schejbal. 2. Pezsgő (1/4) Róza. 3. Bernina (3) Kaszián F. Fm.: Hummel, Pártutó. 3/4h. 14h. Tot.: 10:21, 13, 13.

II. futam: 1. Orpington (2) Róza. 2. Lido (3) Csaplár. 3. Diadal (8:10) Schejbal. Fm.: Komámuram, Meduza, Csicsóné. Nótás, Buzavirág. 2 1/2h. nyakh. Tot.: 10:35, 13.

III. futam: 1. Livorno (p) Schejbal. 2. Corinthia (3) Szabó L. 3. Fababa (4) Klimscha. Fm.: Rajna, Gyöngyhalász, Levine, Taps, Románca. 2h. 1h. Tot.: 10:17, 12, 16, 13.

IV. futam: 1. Maróth (p) Teltschik. 2. Tiro (1/4) Róza. 3. Baka (10) Klimscha. Fm.: Barátné, Bellevue. 1/2h. nyakh. Tot.: 10:23, 12, 12.

V. futam: 1. Suta (12) Róza. 2. Palma (2) Csató. 3. Kereső (3) Schejbal. Fm.: Bonny Boy, Mungo, Pici, Bosnyák, Kitáblázás, Renaissance, Baksis, Emlék, Nebuló, Silver King, Hadur, Nonnberg, Tuzok, Ximene. Fejh. Fejh. Tot.: 10:27, 49, 19, 21. Kettős fog.: 576:50.

VI. futam: 1. Habari (6) Csaplár. 2. Mazurka (4) Fodor. 3. Fivólás (4) Klimscha. Fm.: Alvinc, Csapok, Hárem, Pityke, Máramaros. Szászorszép, Billikom, Happy End, Becsvágy. 1/2h. 1/2h. Tot.: 10:84, 23, 18, 15.

Bécsi loversenyek

Beaurivage nyerte a Grosser Sommer-Prelst a favorit First Start ellen

(A Reggel tudósítójától.) A freudenau nyári loversenyek ötödik napján, a 8000 schillinges Grosser Sommer Preis-t futották. A nagy stayer verseny erős finiséből Tonelles A. ur Beaurivage-a került ki fejhosszal győztesként.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Daphne (5) Tamásy. 2. Suzy (1/4) Tuss. 3. Problem (2/4) Varga I. Fm.: Heros, Hermes, Viljy. 4h. 2h. Tot.: 10:23, 14, 12.

II. futam: 1. Isolabella, Esch Gy. 2. Arioso, Esch L. 3. Bacchantin, Szilágyi. Fm.: Sabina. 2h. 1/2h. Tot.: 10:15.

III. futam: 1. Simple Simon (5) Gulyás B. 2. Santa Maura (8) Valentin. 3. Patriot (8) Takács I. Fm.: Abony, Cigányasszony, Kedvenc, Tip Top, Balbina, Nordstern, Dark Rock, Savannah. 1 1/2h. 3/4h. Tot.: 10:70, 22, 22, 27.

IV. futam: 1. Beaurivage (3) Nagy G. 2. First Start (1/4) Gulyás B. 3. Volat (3) Esch Gy. Fm.: Báb, Liebling, Chestnut, Passat, Hassan. Fejh., nyakh. Tot.: 10:30, 12, 12, 13.

V. futam: 1. Saint Louis (p) Reinwald. 2. Union (4) Hintschich. 3. Széplak (8:10) Cseszkov. 7h. 10h. Tot.: 10:24.

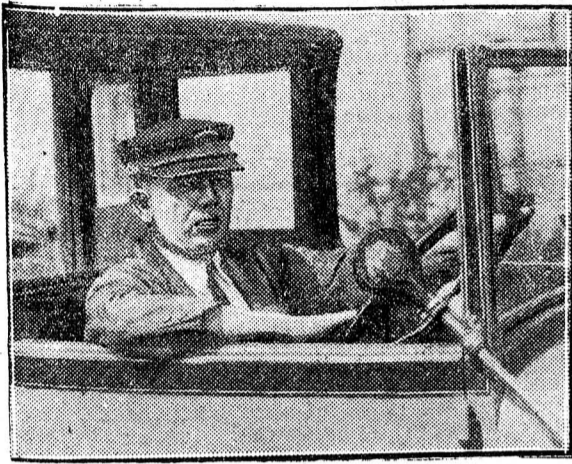
VI. futam: 1. Herba (5) Nagy G. 2. Pechvogel (8) Takács I. 3. Saluga (5) Müller. Fm.: Ecarté, Best hope, Light star, Szeladon. Pan, Orel, Galtossia, Hippos, Ronacher. Nyakh. 5h. Tot.: 10:59, 22, 25, 19.

VII. futam: 1. Happy Horse (4) Mildorf. 2. Robinson (3) Gulyás B. 3. Pellit (5) Stefan. Fm.: Sonnenwende, Osculami Trout. 2h. 3h. Tot.: 10:47, 26, 30.

Taxisoffőr lett Kvasz András, az első magyar pilóta, akit senki sem tanított repülni

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délből, tüzes, déli verőfényben mentünk el az autotaxiállomás mellett, a Thököly-ut és a Róna-utca sarkán. Egy szürke taxi „bakján” marokánsarcu ember ült. Széles, törött, belapult orra és rendkívül éles, kék szeme nagyon ismerős volt... A félreeső kis zuglói autotaxi-strandon strázsáló soffőr valamikor sűrűn

Kvasz Györgyből taxisoffőr lett...

szerepelt a képes újságokban és nevével visszhangzott az ország.

Kvasz András ő, az uttörő magyar pilóta, a magyar aviatika hőskorának egyik legnagyobb pionírja.

Ő és társai szegényen, elhagyatva, mindenkitől kigunyolva kezdtek ócska, kimustrált motorokkal, sirlalmasan kezdetleges eszközökkel, pénz és tanítómesterek nélkül. A semmiből, egészen alulról, valami egészen magyar, dacos romantikával láttak neki a levegő honfoglalásának. Mint a madárfióka, amelyiknek elhullott az anyja, és maga tanul meg a levegőgömbben szállani... Beültünk a szürke taxiba.

— Hogy is volt az, Kvasz ur, mondja csak, 1910-ben?

Nagyon meglepődik a kérdésen, hátrafordul: — Hát tetszik ismerni, és tetszik tudni, hogy én... igen, az úgy kezdődött, hogy Zsélyi mérnök ur gépét én szereltem. Ő volt az első, aki maga építette, a saját tervei szerint repülőgépet nálunk. Nekem akkor önálló műhelyem volt a Remete-utcában. Ott készült a masina az én udvaromon. Tessék, itt van ez a kép. (Ütődött, öreg fotografiát vesz ki a soffőrzubbony zsebéből.)

A mérnök ur, aki utóbb pilótahalált halt, itt-ül a félig kész masinán.

En is rajta vagyok a képen, meg Székely Mihály mérnök ur, a másik pilóta és Dobos József, akiből híres tábori pilóta lett utóbb a háborúban. Amikor a Zsélyi mérnök ur (mindig azt mondja régen halott első gazdájáról: „mérnök ur”, el nem hagyta az urat a halott neve mellett!), Szóval, amikor a mérnök ur először esett le, én magamra maradtam az összetört géppel. Olyan volt ez, mint az örökség: kötelezett valamire... Elkezdtem újra összerakni a gépet, beleültem és aztán gurultam.

Nem tudtam én, hogyan kell repülni, nem volt, aki megmondja. Nem is akartam repülni, azon kezdem!

Egyszer aztán a gép elkezdett velem emelkedni. Arról vettem észre, hogy nem ülök szilárdan. Emelkedett a masina... Hát így lettem én tulajdonképpen pilóta. Az első gondolatom az volt: Jézus Mária, most már fönt vagyok, de hogy fogok én leszállni? Azt hittem, 50–60 méter magasan repülök és csak a leszállás után hallottam a szerelőktől, hogy nem volt az több 5–6 méternél. De akkor már benne voltam. Kaptam egy motort ajándékba a Danubiustól, Berkovits F. Géza és Király Andor urak jóvoltából és fölépítettem egy egészen új, Zsélyi-típusú gépet. Persze, csak úgy tapogatózva, mert nem volt hozzá szakismeretem

és tapasztalatom. Ez a tapogatózás, ez volt a repülés hőskora. Mostani főnököm, Jankovics mérnök ur, aki az autotaxiállomás forgalmi főnöke, mint kisgyermek ott szaladgált a Rákoson a többi bábész fiúval, egész nap ott lógtak, hordozta utánam a vizet és az ennyet. Akkor már minden nap megpróbáltam a repülést, de

csak egyenes irányban, mert fordulni nem tudtam. Sejtésem nem volt róla, hogyan kell egy repülőgéppel megfordulni.

Elutaztam Bécsujhelyre, a katonai repülőterre, egy hétig kószáltam ott és tudakozódtam, megfogtam mindenkit: „Bitte schön... ki tudná nekem megmagyarázni: hogyan kell a repülőgéppel fordulni?” Az utolsó napon találkoztam egy főhadnaggal, aki tudott valamit magyarul, az megmagyarázta néhány perc alatt, hogy a kormány oldal hajolnia kell bánni, meddig szabad a gépnek oldalt hajolnia fordulás közben. Ez volt egyetlen pilótaképzésem. Visszajöttem. Már akkor nem lehetett hátrálni, az utolsó pénzem volt benne a gépben, már hét masinát zuztam össze, magam is tele voltam plezurral és a zsebemben nagyon gyakran nem volt egy fillér sem... Ugy állítottam föl a kérdést:

„András, vagy megtanulsz fordulni a géppel, vagy fölfordulsz éhen.”

Szacellár György akkoriban tüzött ki 1000 koronát annak a repülőnek a jutalmazására, aki három kört csinál a levegőben. Neki láttam reggel a körözésnek és sikerült! Szaladtam hamar a telefonhoz, hogy jöjjön ki a sportbizottság és nézzék meg, hogy tudok én fordulni! Percek alatt zsebemben volt az 1000 korona. Akkor kezdődött, kéremallassan, a karrier! Elrepültem Békéscsabára, ahol születtem és kerestem ezen 1500 koronát. Másnap meghívott az öreg gróf Wenckheim Okigyőrsra, odaröpültem; adott érte 1000 koronát, pedig erre nem is számítottam. Elrepültem Szentestere, ahol már 1000 méterre föl szálltam a város fölé, — tessék elhinni, magam sem tudom, hogyan sikerült! — és a következő hetekben folyton csak repültem, repültem, tele voltak az újságok a képemmel és néhány hét alatt az újságok Kvasz András zsebében 17.000 korona volt. Most kétévi vándorlás következett. Ötvenhárom városban jártam két esztendő alatt, mindenütt bemutatam a tudományomat, elmagyaráztam az iskolák ifjúságának a repülést, mindenki fizetett valamit és ebből élünk, ebből a vándoréletből, én és a szerelők.

Olyan volt ez, mint a régi vándorszínészek élete. Trupp voltunk mi, repülő-ripacsok.

Ez alatt egyszer beleestem a Hernádba, egyszer a Sajóba, egyszer meg Pesten a Dunába. Tessék megnézni az orromat, itt hordom az emléket, meg a karomat, itt van, ni... Amikor a háború kitört, Pöstyénben voltam. Onnan gyorsan Budapestre repültem és összeültünk a Newyork-kávéházban, ahányan csak voltunk pilótafélék, tizenöten. Tanult, kiképzett repülő egy se volt a társaságban. Elhatároztuk heten, hogy elmegyünk a háborúba repülőnek. Bécsbe utaztunk és jelentkeztünk

Magasrangú tisztviselők és két pap-tanár szerepelnek a debreceni botránypörben, amelynek tárgyalását a múlt héten kezdte és legközelebb folytatja a törvényszék

Tíz vádlottat fogházra és magas pénzbüntetésre ítélték

Debrecen, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A múlt év november havában Szojer Dániel, a Csokonai-színház kóristája a Csapó-utcában marólygot ivott. Szojer levelet hagyott hátra, amelyben megírta a rendőrségnek, hogy egy debreceni orvos 32 éves fia, dr. B. E. őt gyógyíthatatlan beteggé tette. Alighogy híre futott ennek az esetnek Debrecenben, két fiatal-korú levelet írt a debreceni rendőrségnek, bejelentve, hogy

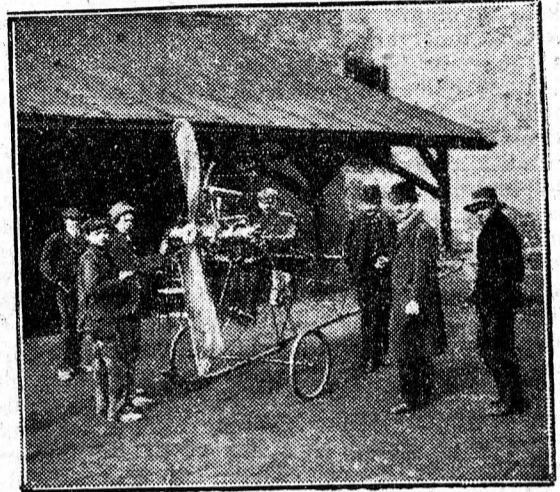
a város szélén házat bérel tíz ismert debreceni uriember, köztük magasrangú tisztviselők és két pap-tanár.

Ezen az alapon nyomozás indult s a rendőrség mintegy 40 ember ellen indított eljárást fajtalanokodás miatt. Az ügyészség egyelőre 23 debreceni lakos és egy budapesti utazó ellen adott ki vádiratot, amelynek alapján csütörtökön Bakonyi Bertalan egyesbíró kezdte el a debreceni törvényszéken ezt az ügyet tárgyalni, mindvégig zárt ajtók mögött. Szomba-

az Arzenálban, ahonnan

gorombán kikergettek bennünket,

hogy várjunk a sorunkra. Onnan a bécsujhelyi repülőterre mentünk, hogy talán ottan fölvesz-nék. Hiába hazudtuk, hogy az Arzenálból küldtek, nem akartak velünk szóbaállni. Végre Fischamendben elhitték, hogy pilóták vagyunk és ott tartottak. Másnap kivitték Werdli-puskával gyakorlatozni és „kniatibejgent” gyakorolni. Vakartuk a fülünk tövét: „Nem pocsolyakerülőnek jöttünk mi ide, ezt otthon is megkaphatjuk!” Végre kimentettek ebből az állapotból és elvittek a harcterre pilótának. Decemberben már fogságba is kerültem, egy főhadnaggal együtt. Csak

Az első magyar repülőgép, 21 év előtt

1918 januárjában tudtam megszökni azzal a pénzzel, amit a muszkáktól sikkasztottam.

Néhány hónapot még a harcterén töltöttem, sok érdekes földcritést végeztem. Azután vége lett mindennek. Békéscsabán javítóműhelyt rendeztem be, abból éltem és eszemágában nem volt elmenni pilótakapitányoknak Romániába, pedig hívtak oda is, meg Csehországba is, mert ismerték a nevemet. Aztán a szerelőműhely nem ment jól, négy év előtt följöttem ide és beálltam taxisoffőrnek. Most negyvennyolc-éves vagyok és van egy ötletes kisfiam. Volt ugyan még három, de hát azokkal szerencsétlenül jártam...

A dülöutakon keresztül kicsi ház elé értünk. Szép vaskerítése van, csinos kertje, ott virít az egész az alsórákosi réteken, a bolgár kertészek káposztaföldjei közepén. „Ez a Kvasz-kuria — mutatott büszkén a házára —

itt a kapuban vártam Endreszt és Magyarát,

hogy majd erre repülnek, mert Mátyásföld balkéz felől van. Mivelhogy nem üdvözölhettem őket a házam kapujából, megkérem az urat, köszöntse őket a nevében.” Fizetni akarjuk a taxit, de a soffőr elegáns mozdulattal háritja el a „tulfizetést”. Azt mondja: „Kérem, csak a taksát, amit az óra mutat... egy fillérrel se többet.” Mert az emlékek hatása alatt a magyar levegőgép egykori argonautája egészen visszatért a múltba...

LUGANO-CASTAGNOLA * VILLA MONTEBELLO

Dél-Svájc, ideális, napos klíma.

Francia leánynevelőintézet, Castello Bianco. Modern, gyönyörű villa, minden szobában folyóvízzel. Társalgási nyelv: francia. Alapítva: 1907. Államilag engedélyezett. Tökéletes kiképzés: francia, angol és olasz nyelvben és irodalomban, kereskedelmi szakokban, művészeti képzésben. Háztartási iskola. Testkultúra. Sport. Tavi, tó- és napfürdők. Lido. Strandfürdő. Nyáron a magas Alpokban. Tanulmányut Olaszországban. Kiváló tanterv. Kivánatra oklevél. Érettségi-előkészítő. Számos elismerés. Méltányos árak. Belépés minden időben.

A még megmaradt különféle

köpeny-, kosztüm-és ruhamodelleket

e hó 8-áig minden elfogadható áron adjuk el.

Gerőné

női divatterme, Harisbazár 6

HIREK

Haldokló titán

Edison, a nemes aggastyán, aki ma szerény amerikai otthonában keményen küzd a halál ellen, mélyebb betűkkel véste be a nevét az emberiség történetébe, mint a szegény kölni betűmetsző, Gutenberg óta bárki ezen a világon. Ha nem volna egyéb bizonyíték arra, hogy a világ halad és egyre gyorsabb léptekkel távolodik el a kőkorszak rideg maradványaitól, amelyek az emberiség tudatalatti életét még ma is eldöntik, az a tény, hogy egyetlen élő ember, egyetlen csöndesen világló intellektus ennyire meg tudja változtatni mindennapos életrendünket, megnyugtathat bennünket a jövőre nézve. Edison előtt nem volt telefonunk, nem volt villanyoslámpánk és elképzelhető-e a modern élet telefonos és villanylámpa nélkül? Minden, ami a jelen sivár és komor óráit világosabbá és derültté teszi, ehhez a két találmányhoz fűződik. Mindaz, ami körülöttünk van, ez az új, kavargó és rohanó élet, amelyből csak lassan, szörnnyű vajudások közepe alakul ki egy szebb és nyugalmasabb élet halvány körvonala, csak koefficiense Edison találmányainak. Hol van ettől a szerény és munkás élettől az a sok véres és hősi gesztus, amellyel iskoláskönyveinket megtöltik? A nagy győzelmek után, amelyek állítólag a világ folyását megszabják, nem marad egyéb, mint néhány redves csontdarab, amely az eke nyomán a földből kifordul. Mi őrzi a nagy államférfiak, a hős hadvezérek emlékét? Megsárgult papirosok, archivumokban eltemetett irások, omladozó várfalak és korhadó fakeresztek. Néhány évtized múlva a marsallok nevei, akik a messi háttérből Európa ifjúságát pergőtűzekbe, rohamokba parancsolták, éppúgy muzeumi ritkasággá lesznek, mint Julius Cézár gyűrűje és Napoleon kardja. Mi nyoma van még a nagy korzikai életének a mai Európában? Semmi. Mi maradt meg ma, alig másfél évtizeddel a keleteurópai harcok után az orosz generálisok dícsőségéből? És mi szerepe van még ma, amikor az orosz forradalom hullámai még el sem simultak, a revolúció vezető intellektusának és ellenállhatatlan taktikusának, Trockijnak, az orosz életben? Száműzött, elfeledve és eltemetve tengeti életét a Márvány-tenger egy elhagyott szigetén. Viszont elképzelhető-e, hogy az emberiség valaha is elfeledje Edison nevét? Minden villamoslámpa, amely kigyul és minden telefonkészülék, amelynek csengője megszólal, az ő nevét hirdeti és szellemének láthatatlan hullámai fognak rezegni minden villamosáramban, amely az emberek szolgálatában legyőzi a tért és időt. Sok vigasztaló nincs ebben a mi mai emberi életünkben, de egy van és ez az, hogy a tehetség, a tudás, a szellem ereje ma nagyobb, átitóbb és hatalmasabb, mint valaha. Új arisztokrácia, új uralkodó osztály született abban az ötven esztendőben, amely a modern technikai forradalma óta elmúlt. Mindegy ma már, ki, honnan jött, mindegy, hogy a Park Lane, a West-End palotáiban született-e, vagy skót halász kunyhójában, amerikai farmer szegény faházában, az angol-szász világban, de ma már Európában is a tehetség, az igazi, nagy, az ellenállhatatlan talantum előtt nem lehet lezárni az ajtót, és jaj annak az országnak, amely a saját tehetségei előtt bezárja az érvényesülés kapuját.

— Melegedő, felhős, csöndes idő... A Meteorológiai Intézet vasárnap délelőtt a következő prognózist adta ki: **Tovább melegedő, változékony, felhős, csöndes idő várható.**

— Fölakasztotta magát egy 83 éves gazda. **Gabriel István** 83 éves soproni jómódú gazdálkodó fölakasztotta magát. Az aggastyán, aki gond nélkül élt és evéssel, ivással, pipázással töltötte öreg napjait, életuntságból követett el öngyilkosságot.

— Faulhaber müncheni püspök a női divat, a tulzott testkultúra és a halotthamvasztás ellen. Vasárnap kezdődtek meg a **Szent Erzsébet** halálának 700. éves fordulójára alkalmából rendezett ünnepek és püspöki konferenciák. Az ünnepi nagymisén **Faulhaber** müncheni püspök ünnepi beszédet mondott, amelyben a **katolikus püspökök szociális és kulturális követeleseit** fejtegette. Allást foglalt a **modern áramlatok, főleg a női divat és a tulzott testkultúra, a lakáshyány és a halotthamvasztás ellen.**

— Egy sátorlajuhelyi ügyvéd fiát letartóztatta a vizsgálóbíró, mert rálőtt egy vendéglőre. Néhány nappal ezelőtt egy sátorlajuhelyi vendéglőben átmulatott éjszaka után összeszólalkozott dr. **Adriányi Pál** ujhelyi ügyvéd fia a vendéglőssel, **Venezs Jánossal**. A szóváltás hevében **Adriányi revolvert rántott és kétszer rálőtt a vendéglőre, akit könnyebben megsebesített. Adriányit a vizsgálóbíró letartóztatta és azt az intézkedést a vádtanács szombaton helybenhagyta.**

1.
A képviselőház divatbajott. Egy év előtt olybá tűnt a gyönyörű palota, mint egy inzulvens színházvállalat. Az ülésteremben tiz-tizenkét képviselő mélyázott, a miniszteri székben legföljebb az a reszortminiszter, akinek a javaslatát örölték, a karzatok üresen tátongtak, a folyosókon a délutáni lapok riporterei ödöngtek. Emlékszem költségvetési viták nyolcórás üléseire, amikor estefelé már csak négyen voltak az ülésteremben. Az elnök, a soros jegyző, a miniszter és a szónok. Az egész Házat pedig megülte az enyészet nyomasztó, vigasztalan hangulata...

2.
Az új Háznak hangja és visszhangja van. A parlament színeit, ízét, érdekességét a napirendjén kívül az ellenzék adja meg. Az elmúlt Ház ellenzékét a **tízévi sikertelenség fásultta, reménytelenné tette.** Hiányzott a közös eszmények és nemzetmentő célok szolidaritása, ezek hiján pedig mindenkor az **egyéni sikerek hajszolása** lesz urrá a baloldalon. Amily mértékben sorvadt a ma uralkodó rendszer megbuktatásának lehetősége, oly mértékben lanyhult az ellenzék akcióképessége, önbizalma és harcokésztsége. Amellett az ország meglehetősen ráunt a pártabszolutizmus folytán elfajult közéletre; a képviselőházi ülések kopott gramofonlemezai már senkit sem érdekeltek, csak a professzionista politikusokat. Így vesztette el a parlament kontaktusát a választópolgársággal.

3.
A fölhatalmazási vita zsufolt karzatok előtt folyt le és a t. Házban is állandóan „jelen volt”, száz-százötven képviselő. A diplomaták páholyában a barátságos és barátságtalan hatalmak attaséi kísérték figyelemmel a tanácskozásokat, az óra mögötti mondain-karzatok színes nyári toalettképek a **társaság hölgyvilága**, a többi karzatokon egymás hátán szorongott a kipirult arcú hallgatóság. A képviselők oly nagy jegyigényekkel léptek föl a háznapgyi irodában, hogy Almásy elnök a hét végén úgy rendelkezett, hogy minden képviselő **egy ülésnapra csupán két jegyet kaphat.** Különösen föltűnt, ami nálunk egészen szokatlan: **a bankvilág érdeklődése.** Kiderült, hogy a bankvezérek száma megközelíti a pártvezérekét. A pesti logika a napirend életbevágó fontosságán kívül azzal is magyarázza a karzatok tulzsufoltóságát, hogy ez a **mulatság nem kerül pénzbe...**

4.
A baloldali folyosón már az új Ház első hetében kialakultak a csoportok. A legnagyobb ellenzéki párt ugyanis a pártönkivülieké, de ezek köttériákra oszlanak. **Kállay Tibor, Sigray Antal gróf, Friedrich István, Pallavicini György** ögróf, **Lázár Miklós, Tauffer Gábor** együtt vonulnak tanácskozásokra; másik, mérsékeltbb ellenzéki csoport, amely a kormánytámogató keresztény gazdasági párttal kooperál: **Hunyadi Ferenc gróf, Somssich Antal gróf, Inkey Pál báró, Turchányi Egon és Gallász Rudolf.** Fábrián Béla e pillanatban sehová sem tartozik; **Nagy Emil** publicisztikai működésére fekteti a fősúlyt, de szívesen venne részt egy komoly ellenzéki társaság megszervezésében, **Bajcsy-Zsilinszky Endre és Szakács Andor** ugyszintén. Valószínű, hogy rövidesen a **pártönkivüliekből alakul ki az új képviselőház számára is legerősebb ellenzéki pártja.**

5.
Az éjszakába húzódó szombati ülésen legtöbb szó **Sigray Antal** gróf úgy formailag, mint tartalmilag briliáns beszédre végén fölvetett **koncentrációs kabinetről** esett. A folyosók minden pamlagán megindultak a kombinációk...

— **Négy banditát agyonlőttek Newyorkban,** mert nem engedelmeskedtek a rendőröknek. Newyorkból jelenti **A Reggel** tudósítója: Ismét négy halálos ídőzata van annak a kíméletlen hadjáratnak, amelyet **Mulrooney** rendőrfőkapitány a **millió város banditái** ellen indított. A rendőrök **főszólították a négy rablót, hogy kövessék őket. Ezek nem engedelmeskedtek, sőt ellenállást kíséreltek meg, amire a rendőrök a parancs értelmében agyonlőtték a banditákat.** A főkapitány parancsa úgy szól, hogy a **veszélyes gonosztevők** ellen leadott lövéseknek **csipőn fölül kell találniuk.** Newyork lakossága nagy meglepéssel nézi a rendőrség kíméletlen eljárását, mert az utóbbi hetekben a banditák garázdálkodása miatt már nagy volt a nyugtalanság.

— **Orvos hír.** Dr. **Enyedy Zoltán** belgyógyász, az Újságírók Szanatórium-Egységletének orvosa (IV. Károly király-ut 26. III. 5. Telefon: Aut. 894-52) szabadságáról visszatér és rendelését újból megkezdte. — **Dr. Országy Nándor** főorvos, az Országos Társadalombiztosító Intézet osztályvezető főorvosa, szabadságáról megkezdte és rendelését ismét megkezdte, **József-körút 69. sz. alatt.**

Vasárnapi röplőszerencsétlenségek Belgrádban és Salzburchban

Belgrád, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának távirata.*) A zimonyi röplőtérén a jugoszláv hadiaviatika ünnepe alatt **Kalcek** röplőhadnagy gépe nekiütődött a fensik peremének. **Kalcek kiesett a gépből és meghalt.**

A katonai aviatica parancsnoka már a szerencsétlenség előtt az ezredparancsnok útján helytelenítést fejezte ki, mert **Kalcek tulságosan merész mutatványokat végzett.**

Salzburg, augusztus 2.

(*A Reggel tudósítójának távirata.*) A maxglani röplőtérén végzett röplőmutatványok során **Markraf Vilmos Ferenc** 23 éves ejtőernyőpilóta **500 méter magasságban programszerűen kiugrott a röplőgépből.** Az ejtőernyő azonban csak akkor nyílt ki, amikor a pilóta **alig 50 méternyire volt a földtől.** **Markraf csont- és bordatörést szenvedett.**

— A „**Snia Viscosa**” botránypörében a francia határon szembesítik **Oustric** bankárt a fogva levő **Gualino** olasz bankárral. Párisból jelentik: **Gualino** olasz bankárt, a **Snia Viscosa** intézet volt igazgatóját, aki most tölti ki fogházbüntetését, olasz hatóságok augusztus 5-én **Mentonba** kísérik, **hogy ott a francia hatóságok kihallgathassák.** A büntetőbírósg rendőri **Brack** vizsgálóbíró utazik **Mentonba.** Rendőrkíséret mellett magával viszi **Oustricot** is, akit szükség esetén szembesíteni fognak **Gualinoval.**

— **Kommunista tüntetések** Bulgária vidéki városáiban. **Szofijából** jelentik; Augusztus elsején, amely a nagyobb városokban csöndesen telt el, a kisebb helységeiben **kommunista incidensek fordultak elő.** Egyes helyeken a **templomok tornyaira lázító föliratokkal ellátott vörös zászlókat húztak föl.** Ezek a jelentéktelen tüntetések arra mutatnak, hogy a falusi lakosság körében erősen hódítanak a kommunista eszmék.

— **Tűzet okozott a mozdonyból kipattant szikra:** egy asszonyt megfojtott a füst, **40.000 pengő a kár.** **Zalaegerszegről** jelenti **A Reggel** tudósítója: Vasárnap délelőtt a **Tapolcáról** 12 óra 20 perckor **Budapest** felé induló gyorsvonat mozdonyából **Alsóórs állomás közelében,** a 30. számú örház mellett **kipattanó szikra fölgyújtott egy gabonakazal, amely cséplésre várt.** Kiseb szél volt és így a **tűz tovább terjedt a közelben levő 12 öl tűzfára, majd három lakóházra.** Amire a tűzoltók megérkeztek, **mindhárom épület leégett.** **Özv. Berényi Imréné** 72 éves asszony a füstben megfulladt. **A kár körülbelül 40.000 pengő.**

— **Magyarról és Endreszről** utcákat neveznek el **Kispesten.** A kispesti városfejlesztőbizottság előterjesztést tett a képviselőtestületnek, hogy az eddigi **Aladár-utcat Lord Rothermere,** a **Nefelejts-utcat Magyar Sándor** és a **Szekfü-utcat Endresz György** nevére nevezék el.

— **Vasárnap lezuhant és agrázkódást szenvedett a budai hegyekben egy kiránduló.** Vasárnap kirándulást tett a budai hegyekbe **Szamosi Nándorné,** aki a **Tisza István-utca** 16. számú házban lakik. Egyik hegyoldalban **megesuszott, lezuhant és agrázkódást szenvedett.** A mentők **súlyos állapotban vitték a kórházba.**

— **Partra hozzák a „St. Philibert” roncsait.** Párisból jelenti **A Reggel** tudósítója: A „**Saint Philibert**” kiemeléssel foglalkozó két hamburgi emelőhajónak sikerült a szerencsétlenül járt kirándulóját víz alatt a parttól két kilométernyi távolságra hozni. Az elsüllyedt hajótestet eddig **5 1/2 kilométeres távolságra** vontatták el a szerencsétlenség színhelyétől. Remélik, hogy **még vasárnap hajnalig sikerül a hajótestet partra huzni.** Az elsüllyedt hajón, amint emlékeztet, a szerencsétlenség alkalmával **500 utas** tartózkodott, akik közül **mindössze nyolcnak sikerült megmenekülni.** Azt hiszik, hogy a víz alá került hajótestben **számos holttest fekszik.**

— **Hirdetmény.** (Menetdíjkezdmények a budapest-mohácsi vonalon.) A Magyar Királyi Folyam-és Tengerhajózási R. T. igazgatósága közli, hogy: 1. **Budapest egyrészt és Dunaföldvár alatt fekvő állomások (Paks, Kaloosa, Baja, Mohács stb.)** másrészt való forgalmában **25%-os kedvezményes kirándulási menetdíj jegyek** lépnek életbe, amelyek bármely papon és bármely hajóosztályban igénybevehetők és az állomási pénztáraknál válthatók meg. Ezek a jegyek, az indulás napját nem számítva, **3 napig** érvényesek. A visszautazás az utas választása szerint, akár a társaság, akár pedig az **Első Dunagőzhajózási Társaság** hajóján történhetik. 2. **Budapestről Mohácsra és vissza** I. osztályban utazók részére **40%-os kedvezményes hétvégi jegyek** (weekend-jegyek) adának ki. 3. A budapest-mohácsi vonal bármely viszonylatában azonkívül legalább **15 személyből álló csoportok** az I. osztályban **25%-os menetdíjkezdményre** tarthatnak igényt. — **Az igazgatóság.**

— **Budapest világvárosi nivója ismét emelkedett.** A város szívében, a **Rákóczi-ut 57. számú házban** megnyílt **Budapest legújabb hatalmas áruháza, a Divat Tárház.** Impozáns külső; remek kirakatok, pompás berendezés; ez az **első vonzóereje** a pesti Broadway, a **Rákóczi-ut új áruházának.** Bent pedig — amint az áruház neve is hirdeti — **dus tárházat nyújtja a női és úri divatcikkeknek.** Pazar választékban, minden minőségben, kész női, férfi, leányka-, fluruhák és babakelengélyek. Tetőtől talpig felöltözhet itt mindenki elegánsan, izlésesen, amellyel a legolcsóbban. A **Divat Tárház** a modern kereskedelmi életnek több megszerező újítását is bevezette. Így bevezették a **kétnapos weekendet.** A **Divat Tárház** szombaton és vasárnap zárva tartja kapuit. A személyzet így a **weekenden** kipihen magát és az üzleti napokon frissen, kipihenten áll szolgálatára a közönségnek.

Dörzsölődő

— Irta Szép Ernő —

Milyen fa nő a Hortobágyon? Ha körülnézel ezen a szép zöld kereksegen, azt mondogod: hát semilyen. Amint a Balaton vizén se nő fa.

Igaz, észreveszed arra messze azt a két szárnyéket, arra Malomháza felé, meg ott ni a „tatarülések” felé. Ezek ritkás, halovány kis ákácok, a delelő jóságnak adnak árnyéket. Egész nyáron kettészeli valami futó fehér víz a távol ják derekát. A délibáb révén. De mind a két kis ültetést egészben a délibáb tüneményének nézheted...

S ez a két szárnyék mintha csak azért volna ott, hogy annál üresebbnek, annál tisztábbnak lássék körülöttük a Hortobágy.

No, mégsem ilyen sima az eset.

Találni fát a hortobágyi pusztán, messzülőt se kell hozzá. Ott a Mátá lakóháza körül szilfa, nyárfa szolgál s orgona, jászmin, tamariskus is illatozik a mátai kis kertekben.

Az állomás mellett is áll egy szép sor nyárfa. Odább, a kis hid mellé pedig egy szakasz jegyene van kirendelve. A csárda körül is álldogál egy néhány ákác, meg a csendőrlaktanya kerítése mögött is ákácjuk raboskodnak.

Ide figyelj, kedves olvasó?

Igen. A Hortobágy folyó mentén egy darabon szűn jelen van a fa, mégpedig a hűséges fűz.

S a kisebbik Hortobágyon, arra Debrecen felé, arra is láthatsz eleget magános ákácot ögyelegni.

De a nagyhortobágyi pusztán, az, mondom, olyan fáttalan, mint a tenyeredem.

Mert, mert a szik nem állja a fát.

Próbáltak már itt egy párszor fásítani, mindenféle fáttal; nem akar a szik szót fogadni. (Az idén is fásítanak, az épülő országút mentén.)

Egy gyöngye kis fa mégis megragadt a Nagyhortobágyon: az ecetfa. Némelyik pásztoranya mellett megtalálod. Dehát az ecetfa nem számos, ahogy itt mondják. (Vagyis nem számít.) A fája nem jó semmire s árnyéket se tud adni szegényke. Tartják, nem kell neki enni adni.

En nem is tudom, minek erőltették a fát erre a csuda darab legelőre. Ha erdő volna s nem akarna fa lenni benne! De hiszen ez végtelen mező, óceánnak és égnek rokonja, a délibáb habjaival, a számtartóvis égő csillagaival, így tökéletes, így boldogságos ez az egyetlenegy Hortobágy.

A természetnek lám biztosabb az esztétikája, mint az embereké.

Várjunk, most felelek aztán a kérdésre, hogy hát milyen fa nő a Hortobágyon?

Felelek a pásztorok feleletével.

Azok szokták mondani, hogy a Hortobágyon csak a dörzsölődő-fa nő meg.

Hát ez mitéle fa?

Ha befele kalandozol a messzi gyepségbe, egyszer csak elébed áll a dörzsölődő-fa. Valami két méter magas, vastag rud, sima, ki van fényesedve szépen. A ló meg az ökör ehhez a rudhoz dörzsölődik, viszket a légytől a bőre, meg a tövis is macerálja.

Nézem már, hogy tíz percig is odadörzsölgeti magát az állat a rudhoz, borzasztó nagy passzióval. Azután meg nekitámaszkodik, kipihen magát.

Ilyen dörzsölődő-fát minden ötkilométeres körzetben állítottak a jóságnak a Hortobágyon.

Ó, mintha miránk is ránkférne efféle pajtásos fa nehéz utunkon, dühös loholásunk közt, amelyen viszkető bosszuságot, csipő bántalmat ledörzsölhetnénk magunkról, amelynek neki-neki dülnénk erőtlenségünkben, megölelnénk omlatagságunkban, szédületeinkben.

— Házasság. Dr. Dietz Károly volt államrendőrségi főkapitány leánya, Mária és Zorkóczy István okl. gépész-mérnök vasárnap házasságot kötöttek. — Özvegy Homok Györgyné szül. zaborai Miskolc Izabella és dr. János Lajos, a szerencsi kir. járásbíró elnöke, s hó 1-én tartották esküvőjüket Tállyán. — Dr. Nagy György klinikai tanársegéd házasságot kötött dr. Tary Etával. — Vasárnap délután vezette oltárhoz a belvárosi plébániatemplomban Tulesik Béla György Pirikét, a Györgyvirágszalom tulajdonosnőjének leányát. — Özv. dr. Filó Józsefné és dr. Vecsey Gyula, ny. törvényszéki bíró, ügyvéd, házasságot kötöttek.

— Csupa szenzáció és vidámság a „Borsszem Jankó”, Molnár Jenő népszerű és nívós lapja. Kérjen ingyen mutatószámot (VI, Mozsár-utca 9).

— Embert gázolt egy pesti orvos autója Siófok és Lepsény között. Székesfehérvárról jelenti A Reggel tudósítója: Dr. Windtner Rudolf budapesti orvos családjával Bp. 26-483. számú autóján vasárnap délután 6 órakor Balatonfüredre igyekezett vissza Budapestre. Siófok és Lepsény között az országúton egy kanyarodóban elütötte Kránitz József 32 éves balatonbozsoki földművest. Az autó fölvetta a sebesültet és bezállította a balatonfüredi kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy az elgázolt Kránitz koponyaalapi törést, bordatörést és lábtörést szenvedett és állapota rendkívül súlyos.

— Vasárnap nyugdíjba vonult a rendőrség főorvosa. Vasárnap nyugdíjba helyezték dr. Tirschner Ernő főtanácsos-orvost, az államrendőrség orvosfőnökét, aki betöltötte 70. életévét. Tirschner doktor hosszú évtizedekig állott rendőrségi szolgálatban és működésével kivívta egy tisztikar, mint a rendőrség legénység ösztönteletét, szeretetét és ragaszkodását. Távozását nagy sajnálattal látják. Utóda dr. Tóth Gyula főtanácsos-orvos lett, akit ugyancsak nagyon szeret a rendőrtisztület rendkívül előzékeny, bajtársias modora és szeretetreméltósága miatt.

— Vasárnap Pakszon kifogtak egy Budapestről elűnt szabót a Dunából. Vasárnap értesítette a főkapitányságot a paksi csendőrség, hogy férőholttestet fogtak ki Paks mellett a Dunából. A kifogott holttestemben hozzátartozói fölmerték Glück József 49 éves szabót, aki napokkal ezelőtt tűnt el József-körút 53. szám alatti lakásáról.

— Egy hét alatt két látogatója volt a Ferenc József-híd turulmadarának. A Ferenc József-híd közismert turulmadarának, amely egyre népszerűbb lesz az elkeseredett és egzaltált emberek körében, szombaton új látogatója akadt. Egy munkanélküli mászott föl a turulra, amelynek egy hét alatt ő már a második vendége volt. A tüzoltók ismét kivonultak és életveszedelem munkával hozták le a munkást a magasból, az egybegyűlt közönség szikái közepette. Az emberek már unják a turulmadár látogatóit és nem tartják helyénvalónak, hogy a tüzoltók életüket és testi épységüket kockáztassák értük. A főkapitányságon intézkedés történt, hogy a legközelebbi turulmászokat vigyék a toloncházba.

— Autóbaleset érte a soproni törvényszék helyszíni szemlére induló tanácselnökét. Sopronból jelenti: Alapy György törvényszéki tanácselnök Steiger törvényszéki jegyző, Zergényi Pál és Piri Gábor ügyvédek kíséretében autón Fertőbocra helyszíni szemlére indult. Az országúton egy ökrösszekeket akart kikerülni a soffór, közben az autó befordult az árokba. Az utasok csupán könnyebb sérüléseket szenvedtek, mert az árok az elmúlt napok esőzése folytán tele volt iszappal.

— Gönczy mérnök és Hrotkó hentesmester Nyugati-pályaudvari revolveres botránya csütörtökön kerül a törvényszék elé. A büntető törvényszék Schirilla-tanácsa csütörtökön délután 10 órakor tárgyalja azt a revolveres affért, amely január 4-én zajlott le a Nyugati-pályaudvaron. A pór főszereplői Hrotkó István, fiatal budapesti hentesmester, akit súlyos testi sértés büntetével és Gönczy Miklós mérnök, akit szándékos emberölés kísérletének büntetével vádol az ügyészség. Amint ismeretes, Gönczy mérnök és a társaságában levő Hajagos László váci tisztifőorvos éles szóváltásba keveredett a Nyugati-pályaudvaron Hrotkó István hentesmesterrel, amelynek során Hrotkó Gönczyt tétleg inzultálta, Gönczy pedig revolvert rántott és Hrotkó arcába lött. A golyó a szájuvárosba hatolt be, összeroncsolta a nyelvet és Hrotkó hét fogát kiverte.

— „Nem az a fontos, hogy kik járnak el az iparosság érdekében, hanem hogy történjenek valami.” Az iparosok „tizes bizottságával” kapcsolatban vasárnap megjelent közleményekre vonatkozóan. Tarr Béla, a „tizes bizottság” nevében a következő nyilatkozat közlésére kérte föl A Reggelt: A mai válságos időkben nem az a fontos, hogy ki vagy kik igyekeznek az iparosság érdekében eljárni, hanem, hogy egyáltalában történjenek valami. A tendenciózus nyilatkozatokat az iparosság régi átká, a széthúzás szülte. Akik e nyilatkozatokat a közéletünk, képzelt presztízsiükért igyekeznek az iparosság rovására megvédeni. A tizes bizottságot azért küldték ki, hogy az iparosság érdekében minél intenzívebben dolgozzék, ezért a jövőben a mostanihoz hasonló támadásokkal nem is fogunk foglalkozni.

— Illyefalvi Vitéz Géza debreceni egyetemi tanár vasárnap hirtelen meghalt Pesten. Illyefalvi Vitéz Géza debreceni egyetemi tanár, ismert jogtudós négy héttel ezelőtt feleségével Ausztriába utazott és ott az egyik tiroli fürdőhelyen üdült. A professzor szombaton este 10 órakor Budapestre érkezett, hogy innen vasárnap reggel Karlsbadba utazzék. A hatvan éves tanár és felesége a Baross-utca 45. számú házban levő Viktória-penzióban szálltak meg. Vasárnap reggel a tanár felesége észrevette, hogy férje rosszul lett, ezért orvost hívott. Az orvos megállapította, hogy Illyefalvi Vitéz Géza szívszélhűdés érte. Mindent megtettek, hogy a professzort megmentsék, de az orvosi beavatkozás nem járt eredménnyel, Illyefalvi Vitéz Géza vasárnap délelőtt 11 órakor meghalt.

— A bolétarendelést módosítását követelik a földbérlet. Nagykörösről jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap izgalmas gyűlést tartottak a nagyköröskörnyéki földbirtokosok és bérlők. Pátkai Béla, az Országos Földbérletgyesület társelnöke követelte, hogy az állam tegyen igazságot a bérbeadó és a bérlő között, hogy helyreálljon az egyensúly a földbirtok tényleges haszna és a mai magas hasznosbérék között. A bérlőtársadalmat kettős csapás sújtja — mondta —, egyrészt a katasztrofálisan rossz termés és az alacsony terményárak, másrészt azok a hasznosbérék, amelyeket még a 30 pengős buza idején számított jövedelméhez képest állapítottak meg. A bérlő a mai rossz termés mellett maga is csak 6 pengős bolétával terhelten vásárolhat gabonát és így mázsánként legalább 3 pengőt ráfizet a hasznosbérre. Irhazy József, Czako József, Dallos Balázs, Czako Bálint és Csoor Lajos felszólalásai után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben a hasznosbérék leszállítását és a bolétarendelést módosítását követeli.

— Miért nem szólalt föl Strausz István a fölhatalmazási vitában? Politikai körökben különböző találgatásokra adott okot, hogy Strausz István pártönkivüli képviselő nem szólalt föl a nagy vitában. A Reggel tudósítója megkérdezte erről Strausz Istvánt, aki így nyilatkozott: „Nem azért nem szólaltam föl, mert földadni szándékoztam pártönkivüli ellenzéki politikai programomat. Nehéz is volna nekem csatlakoznom bármely párthoz, amikor a Legfőbb Állami Számvevőszéknel életemnek javát teljesen független bíráló munkakörben töltöttem el. Azért nem beszéltem az igen nívós vitában, mert a tárgyalást a magam felszólalásának mellőzésével is rövidíteni akartam. Bethlen válaszából egyébként hiányzott annak megállapítása, hogy a kormány 1924-ben közgazdasági és pénzügyi faktorainak javaslata alapján államháztartásunk szanalására 500 millió aranykorona kölcsön fölvételét tartotta szükségesnek, de ezt az összeget a Népszövetség a felére szállította le. A Népszövetség a szanalási kölcsön mértékének megállapításánál tévedett, mert a kapott kölcsön nem jelentett hatékony segélynyújtást. A miniszterelnök egyébként költségvetési fölöslegekről beszélt, holott zárszámadási fölöslegekről kellett volna beszélnie, annál is inkább, mert a fölöslegek voltaképpen a zárszámadás alapján jelentkeztek, ami annak a következménye, hogy annak idején az adóhozadékokat a kormány nem a maguk teljességében irányozta elő a költségvetésben. Ezen előirányzati eljárásról kritikámat én a képviselőház előző ciklusában több ízben részletesen kifejtettem. Most csak annak megállapítására szoritkozom, hogy a fölöslegek fölhatalmazásánál az volt a hiba, hogy a kormány a beruházások minémiségét rostan szűrte le, holott azt szítán kellett volna leszállítani...”

— Alfonz király hosszabb tengeri utra indult. Páriból jelenti A Reggel tudósítója: Alfonz király egy angol luxusgöyös földéltelen többhetes tengeri utra indult, amelyet Skandinávia környékén, az Északi és Keleti-tengeren fog megtenni. A király nem saját neve alatt, hanem mint „Toledo hercege” utazik.

— Hirtelen halál az utcán. Vasárnap délben Miklós János 44 éves napszámos, aki Pesterzsébeten, a Nagy Sándor-utca 85. számú házban lakott, Budapestben a Károly-körút 20. számú ház előtt rosszul lett, egy padra ült, majd néhány perc múlva holtan fordult a padról a járdára.

Holnap, augusztus 4-én nyílik meg

DIVAT TÁRHÁZ

Uj nagy áruház, Rákóczi-ut 57

(Aggteleki-utca sarok, volt Munkácsy-kávéház)

Árainkból sem 40-50%-ot, sőt még 10%-ot sem engedünk, mert nálunk csak rendkívül olcsó és szigoruan szabott árak vannak!

M. t. vevőközönségünk figyelmét fölhívjuk, hogy az első 3000 vevőt a megnyitás alkalmával kellemes meglepetésben részesítjük. — Dús választék babakelengyekben, fiú- és leánykaruházban, óriási választék kész női ruhákban, valamint az összes méterárúban, rövid-árúban, ur- és női divatoikkokban, valamint férfi-, női és gyermekeikokban.

Női és férfiruhák megrendelésénél külön mérték-osztály. — Saját érdekében Ön is jöjjen el

DIVAT TÁRHÁZ, RÁKÓCZI-UT 57

Gaál Franciska

Ősszel Londonba akar költözni

Itthagytja Budapestet, éjjel-nappal angolul tanul és angol színpadokon szeretne ezután fellépni. Sok szerencsét kívánunk neki is, a direktorainak is!

— Ma tárgyalják a Szilágyi Lajos beszéde nyomán támadt lovagias ügyeket. Ismeretes, hogy Szilágyi Lajos legutóbbi parlamenti beszédéből több lovagias ügy keletkezett. Gaál Gaszton Farkas Tibor és Eckhardt Tibor útján provokáltatta Szilágyit, aki megbízottaiul Pekár Gyulát és Létay Ernőt nevezte meg. Szilágyi Lajos viszont Pekár Gyula és Fráter Jenő útján Rassay Károlytól egyik közbeszólásáért kért magyarzatot, Pekár és Létay útján pedig Dinies Ödönt provokáltatta, aki parlamenti közbeszólásában azt állította Szilágyiról, hogy neki nem adott elégtételt. Ezekben a lovagias ügyekben a segítők — Rassay részéről ugyancsak Létay és Bródy Ernő — ma délelőtt kezdik meg tárgyalásaikat annak tisztázására, hogy a parlamenti vitából keletkezett sértésekért milyen módon adjanak, illetve szerezzenek elégtételt.

— Egy örült munkás agyonlőtte a feleségét és két kislányát, azután öngyilkos lett. Párisból jelentik: Liberdi községben egy esztorgályosmunkás örültségi rohamában agyonlőtte feleségét, majd 12 és 8 éves kislányait, azután önmagával végzett. A szomszédok nem hallották a lövéseket és csak másnap reggel fedezték föl a szörnyű tragédiát.

— Endresz György óceánrepülő résztvevő vasárnap a szolnoki csillagtúrán. Szolnokról jelentik: A Hungaria Automobil Club ma délelőtt rendezte csillagturáját, amelynek célja Szolnokon, a fölbogozott Tisza-szálló előtt volt. Már a kora délelőtti órákban ellepte a közönség a szálló környékét, mert híre járt, hogy Endresz György óceánrepülő is résztvesz a turában. Fél tízenegykor futott be Endresz nemzetiszínű autója a közönség nagy üdvözlésére közepette. Kerekes Sándor h. polgármester és Almásy Sándor főispán üdvözlőszavaira Endresz meghatódottan válaszolt. Délben 300 terítéses banketten osztották ki a díjakat. Endresz és Almásy főispán a HAC emléklapoktétjét kapták. A csillagtúrát a HAC csapata nyerte. A versenyen 128 résztvevő indult.

— Halálozás. Vasárnap temették a rákospalotai temetőben Galantai Hermina könyvkereskedőt.

— A Magyar Királyi Polym- és Tengerhajózási R. T. igazgatósága közli, hogy a fülkedijakat a budapest-mohácsi vonalon ez évi augusztus hó 1-étől kezdve mintegy 25-30%-kal mérsékli. E fülkemérséklés és a már korábban életbeléptetett kedvezményes „kirándulási” és „weekend” jegy folytán az utazóközönség a budapest-mohácsi vonalon lényeges díjkezdvezményekben részesül. A weekend-jegyek tulajdonosai azonban a megszabott menüárakból 15%-os kedvezményre tarthatnak igényt.

— A világ alumíniumipara. A könnyű fémek, így első sorban az alumínium és annak ötvözetei, napról-napra nagyobb szerepet játszanak, nemcsak technikai szempontból, hanem azért is, mert a legkülönbözőbb használati tárgyak gyártására kezdik alkalmazni. Ha automobilról, vagy motorról, repülőgépről vagy léghajóról, elektrotechnikai cikkekéről vagy háztartási tárgyairól van szó, mindenütt az a törekvés tapasztalható, hogy nagyon könnyű fémrezzek felhasználása segítségével fontos egyszerűsítéseket, javításokat és megtakarításokat lehessen elérni. Az alumínium nagymértvű elterjedésében nagy szerepe van a lipcsei vásárnak, amely az egyetlen rendszeres kiállítás az alumínium-újdonosságoknak. A világvásár ellenére, rohamos léptekkel előrehaladó alumíniumipar legújabb vívmányairól érdekes képet fog nyújtani az augusztus 30-án megnyitott lipcsei őszi vásár, amely az újdonosságoknak egész sorát fogja bemutatni.

— „Az ország legszegényebb emberei: a magyar írók.” Ez volt a címe A Reggel mult heti számában Krúdy Gyula cikkének, amiről sokat beszéltek e tragikus napokban nemcsak írói és művészi körökben, hanem a t. Ház folyosóin is. Molnár Tibor aradi író Krúdy Gyula cikkéhez a következő reflexiókat fűzi hozzá: „Néhány hete, hogy Erdély városainak utcáin egy nyurga, hajlotthátú, jellegzetesen kopaszodó, réveteg tekintetű fiatal ember tűnt föl, aki rövid ideig maradt az egyes városokban, azután továbbutazott. Ez a különös fiatal ember sorra látogatta az erdélyi városokban azokat, akik jobbmódu magyar polgárok hírében állanak, megjelent mindazoknál, akikről úgy hallotta, hogy szeretik a könyvet és így mutatkozott be:

— Tamássy Aron vagyok, „A Szűzmáriás királyfi” Baumgarten-díjjal jutalmazott írója, aki most, kérem, legújabb regényemet, „A Cimeresek”-et árulom! Parancsol talán egy példányt belőle?... Saját kiadás, mert nem kaptam rá kiadót és én magam terjesztem is...

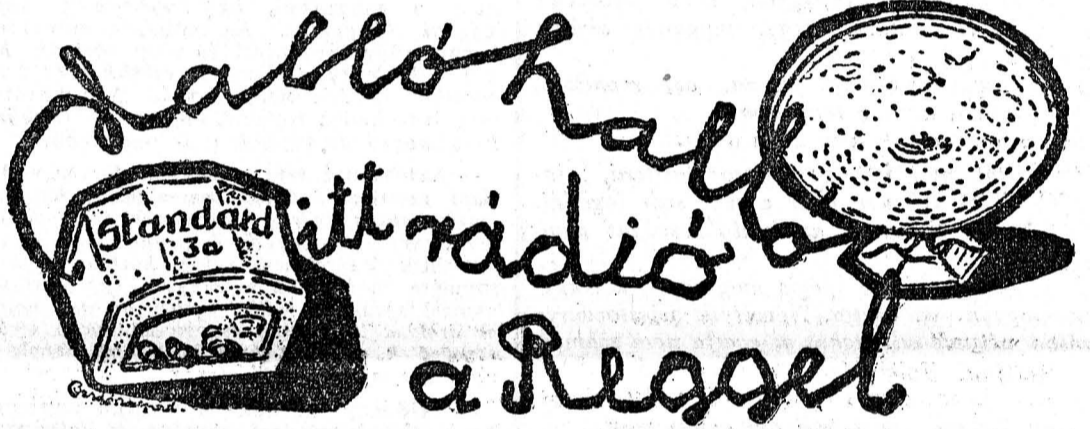
E napokban Aradon járt a könyvével, két-kötetes, hatalmas regénnyel, amelyben Erdély közelmúlt történelmének egy szívbemarkoló szakaszát írta meg az ő sajátos, megkapó stílusában és ezzel a regénnyel házalja végig Erdély városait a régi igricek és hegedűsök módjára, az Ur 1931. esztendejében...

— A debreceni esata évfordulóját vasárnap megünnepelték az olasz diákok. Debrecenből jelenti A Reggel tudósítója: A debreceni nyári egyetemnek mintegy 80 olasz hallgatója van, akik részben végzett, részben jelenleg is olasz egyetemi hallgatók. Az olasz diákok vasárnap, a debreceni esata évfordulóján koszorút helyeztek el a Kossuth-szoborra. Bonaventura Cani mondott lelkes beszédet, amelyben vázolta az olasz-magyar barátság jelentőségét.

— Két embert szurt le bosszúból egy gazda, akit a felesége elhagyott. Győrből jelenti A Reggel tudósítója: A Győr közvetlen közelében levő Koroncó faluban vasárnap hajnalban kettős gyilkossági kísérlet történt. Vida Sándor koroncói gazda, akit felesége elhagyott, bosszúból leszúrta az asszony öccsét, Korán József 20 éves gazdalegényét. A fiatal ember hajnalban tért haza a faluba kerékpáron több társa kíséretében. Vida a falu végén eléje ugrott és oldalba szurta Koránt, aki azonnal összeesett. Korán egyik barátja, Szarvas Sándor 19 éves béréslegény segítségére sietett, de a földühödött ember őt is megszúrta. Vida ezután menekülni akart, de rövid üldözés után elfogták és átadták a csendőrségnek. Mindkét sebesültet a győri kórházba szállították. Az egyiknek a tüdejét szurta át Vida, a másiknak fölnyitotta a hasüregét. Minkettő haldoklik.

— „Rögös, nehéz ut előtt állunk” — mondotta vasárnap Lázár honvédelmi államtitkár Szentesen. Szentesről jelentik: Vasárnap helyezték el innepélyes keretek között az építendő hűszárkaszárnya alapkövét. Az alapkövetételre megérkezett Lázár Andor honvédelmi államtitkár, aki innepélyes beszédében a következőket mondotta: — Rögös, nehéz ut előtt állunk. De ugyanez a rögös, nehéz ut áll más nemzetek előtt is és ha azt akarjuk, hogy mint független, önálló nemzet fennmaradjunk, akkor ezt az utat bizalommal és összetartással kell megjárunk. Nem győzőm eléggé hangsúlyozni, hogy mi senkit meglátnadni nem akarunk, de élni akarunk...

— Közlekedési balesetek. A vasárnapra virradó éjszaka 1/4 óra tájban a Nagyuvaros-utca 30. számú ház előtt a Bp. 18-644. számú gépkocsi, amelyet Peller György 27 éves sofőr vezetett, elütötte Kerelma Magda 24 éves lapkihordót, aki könnyebb sérülést szenvedett.

E rovat részére hirdetéseket vasárnap délután 3 óráig A Reggel kiadóhivatalában, azután pedig éjjelig a nyomdában (VIII, Conti-utca 4) veszünk föl. A hirdetések díja millimétersoronként 20 fillér.

ASSZONYOM!

Telefónáljon: 19-1-88
Irjon: Sas-utca 29.
Hívjon: mert a

RENOVA

ingyen megmutatja Önnek, hogyan lesz piszkos tapétája, festett fala és plafonja órák alatt ragyogó tiszta. Meglepően olcsó!!

Nappaliszobák részére a legalkalmasabb az Ötvös reklámé, mely kétszemélyes ággyal megnagyítható. Fizetési kedvezményrel is. Ötvös, Vilmos császár-ut 72

NÁDOR-PENZIÓ

V, NÁDOR UCCA 24. SZÁM
AUT. 260-49

Olcsó ebédhárlet, diétásoknak is 1,20, 1,60, 2.— pengő. Gyönyörű uccai szobák, folyóvíz, lift fel és le díjtalan

Minden szülő,

kinek lánya neveltetése gondot okoz, kérjen prospektust a Bulyovszky utcai leánynevelőintézet és internátus ujonnan megnyitott Gyakorlati Nőképzőjéért. — Budapest VI, Bulyovszky-utca 10.
Telefon: 156-93

Pénzének otthoni megőrzésére legcélszerűbb és legbiztonságosabb egy láthatatlanul falba építhető, titkos

fali pánccszekrény

6 nagyságban raktáron. Ára befalazással 140 pengőtől 350 pengőig. Gyártók pénzzekrényeket, acélkaszettákat is. Ajánlattal szolgál Pirkner, Budapest VIII, Hunyadi utca 4. József 30-3-92

Magánvizsgákra, érettségire, javítóra lelkiismeretesen, olesón előkészíti Dr. Eissen Gyula, Erzsébet-körút negyvennyolc, II. 12.

Hallgassa meg a rádió 5. STEPAT orosz tisztizenekarát, révén közkedve 5. STEPAT amely minden este Óbudán, a „Korona”-vendéglő éttermében és kerthelyiségében, III, Korona-tér 2 hangversenyez. Kifőző konyha. Halászlé. Jó borok. Olcsó árak. Villamos: 5, 7, 9, 51. Autóknak beállóhely

Gyárosok? Kereskedők?

Ujszerű inkasszó!

Mobilitása érdekében kérjen ajánlatot! Előzetes költség nincsen. Künnevezésekre előnyös kölcsön.

Budapesti Hitel és Jelzálogbank rt
V, Gróf Vigyázó Ferenc-u. 4
Telefon: 183-37

AUGUSZT PAVILLON

ÉTTEREM-CUKRASZDA

Hidegkúti-ut 22
Gyönyörű kert
Zene-Tánc-Bridge
Tel.: 640-02

Házmesteri állást keres 40 éves, nős, szereléshez értő férfi nagyobb bérházban 6000 P készpénz és 12.000 P értékű ingatlanfedeztetel. Válaszokat „Közvetítők kizárva” jellegre A Reggel kiadóhivatalba.

GYANÓZ KERBER

Lipót-körút 15. Tel.: 18-2-17

Legelőbbben, fest, tisztít

speciálisan

ENGEL TESTVÉREK

Főüzlet: Sip-utca 11. sz.
Telefon: J. 426-14.
Gyár: IX. Üllő-ut 117. sz.
Telefon: J. 338-05.

Most még olcsóbban irt ciánnal
Politzer, Petőfi Sándor-u. 10
Aut. 897-94

Dr. Urbanek, Erzsébet-körút 1. sz. Előkészít polgári iskolai, középiskolai magánvizsgálatokra, érettségire. Teljes ellátás.

Olcsó üdülés és gyógykezelés
Hüvösvölgyi Parkszanatóriumban
Hárshegyen, Hidegkúti-ut 78. Tel.: 640-85. Szobák szezonra előjegyezhetőek

Töredék- és bármilyen részvényt kényeszer, fővárosi és hadikölcsönt, zálogleveleket vásárol és ezekre kölcsönt ad Barna-bank, Nádor-utca 26. Telefon: 213-16, 104-67.

Kritzler nyugalmazott de-
tektív-főfelügyelő magas ki-
tűntetéssel díszkereszt, ala-
pöságot biztosítunk. Ap-
ponyi-tér négy 880-01.

Elsőrendű szakácsnő hosz-
szu gyakorlatlalt, kis igé-
nyekkel urilához ajánlko-
zik. Megkeresést „Sza-
kácsnő” jellegre a ki-
adóba kér.

Fürdőkád

gyermekkádnak, mosdók, klozetek, kis gyári hibával, fürdőkádba és vízvezeték anyagok legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek. Bühm, Király-utca 81. Telefon

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

a földvári pizzamaháborúról és egyéb balatonmenti szenzációkról

Mondja, kedves A Reggel,

miről racsol ma reggelt?

— A váratlan kérdést nyilván annak köszönhetem, hogy e heti leveletem a Balaton közismerten legexklusívabb fürdőhelyéről kelteztem, nemdebar? Méltóztassanak megengedni, hogy a legchicásabban védelmére kelhessek a csendes, édes s az idén oly tejfehéren szelíd Földvárnak s megvédjem a snobizmus közkeletűvé vált vádjá ellen: a Földvár rovására irt intranzigens vadak a multé, Földvár vendégszerető, szívélyes, kellemes, akár egy kedélyes, finom osztrák családi fürdőhely.

— Lényegesen örvendünk! Ellenben tessék tudomásul venni, hogy ma elsősorban a politika érdekes, tehát valamit Bethlenről, az elenzékről!

— Bár a politika messze kívül esik e rovat hatáskörén, nem térek ki semmi provokálás elöl. Tehát nyissa ki a Penkala-fület és füleljen: Vasárnap délután 4 órakor két autón megérkezett Balatonföldvára Bethlen István gróf miniszterelnök Gömbös Gyula és titkára kíséretében. Megérkezésük után mindketten lementek a strandra, ahol megfürödtek. Közben nagy ribillió volt, mert egy másik autón a miniszterelnök fiatalabbik fia, gróf Bethlen Gábor is velük indult, de az uton elmaradt. A miniszterelnök aggódott, hogy a fiát valami baleset érte, de 6 óra tájban befutott az autó, kiderült, hogy defektet kapott az uton. Bethlen a Zrinyiben szállt meg. Este a balatonparti sétányon sétált tett Gömbös Gyulával, akivel nagy beszélgetésbe mélyedt...

— Halljuk! Halljuk!

— Tisztelt Ház! Van szerencsém tehát a mai napon Földvár problémáiról és szenzációiról kimerítő jelentést tenni azzal, hogy legközelebb bátor leszek az alkonyatban a felhők mögé bukó, vérpiros napkorongtól valami fantasztikus tüzben égő Balaton többi metropolisairól beszámolót tartani. Hölgyeim és uraim, legyünk igazatalkók, öltözzünk talpig vértbe és vasba: Földváron háboru van, mozgósítás, be- és fölvonulás: kiűtött a pizzama-háboru!

— Mizzamaháboru?

— Pizzamaháboru. Arról van szó, hogy tilos a pizzamában való étkezés a dicső Kupa vezérünkről elnevezett hotel éttermében. A telepen — megjegyzem, ez is csak Földváron és Siófokon szabad, amint hallom — végig lehet menni pizzamában a strandig, de az éttermi terraszra már át kell öltözködni, kinek-kinek gusztyusára van bizva, hogy könnyű tenniszbe, sötét zsakettbe vagy párdubőrös kacagányba (Kupa vezérünkre való áhítatos tekintettel). Nosza fogta magát valaki, Bus Fekete László, a „Vihar a Balatonon” című budai sláger szerzője s kibontotta a zászlót, amelyre fölírta a három lángoló szót: Pizzamában akarunk ebédelni! Ivet köröztetett a „Kupa vezér” és a Reggeli levél olvasóinak már régtől fogva oly ismert nevű „Bendegúz” szállók vendégei között s a számtalan aláírással ellátott ivet benyújtotta a fősztaligabirovásnak. Eppen ma lesz az utolsó nagy haditanács a fürdőigazgatóság épületében az összes illetékesek bevonásával, hogy szabadjon-e vagy ne pizzamában étkezni az étteremben. Ha „A Reggel” még idejében megérkezik a hajnali gyorsal s egy példánya a magas tanácskozóknak még idejében kezébe kerülne, szabadjon e sorok szerény írójának, aki az amerikai Palm Beach-től a Lidóig a világlag összes nagy tengeri fürdőt bejárta, tisztelt megjegyezni, hogy a nagy nemzetközi fürdők lunch-bárjaiban és parti grill-romjai-ban egyenesen megbámulják azt, aki nappali öltözködésközben ülne le asztalhoz. Senki sem kívánhatja a fürdőből kiszálló, üdülni és pikenni vágyó emberflától, hogy a rekkenő hőségben

előbb fölmenjen a szobájába, ott magas kemény galláros inget öltön, szövetruhába bujjon, majd ahogy az ebédjét lenyelte, újból visszavetkezzen fürdőtrikóba és pizzamába. Egy köpeny a dresz fölött, vagy a pizzama nyáron teljesen cöme il faut Deauvillben, Viareggióban, Juan les Pins-ben és a Biarritzban, gondolom akkor, tisztelettel, hogy Földvárnak is korrekt lehet. Hogy arról például ne is beszéljek, hogy két héttel ezelőtt a Lidón szemtanúja voltam, hogy az Excelsior bárjában éjszaka ültek nedves fürdőtrikóban estélyi ruhás hölgyek mellett, még be is vizesítették őket egy-két pohár whyski között és senkinek nem jutott eszébe kifogást emelni a tulságos közvetlenség miatt, mert forró volt az éjszaka s akárhány estélyi ruha váltott néhány percre fürdődreszt éjjel után, hogy a susogó, hűvös tengerben enyhülést keressen. Tehát éljen a pizzamapárt, még ha az a méltóságos asszony, aki ... (na, de ezt majd egy új bekezdésben mondom el) nem is irta alá a beadványt!

— Félbeszakítjuk, hogy elkezdhesse az új bekezdést. „Aki”-nél hagyta el...

— Hát igen. Egy méltóságos asszony, akit az akcióért teljes súlyával sikra szálló kezdeményező (pedig ez nem csekélység, mert B. F. 116 kilót nyom testvérek között) szintén föl-szólitott, hogy írja alá az ivet, megtagadta az aláírást azzal, hogy ki nem állhatja a pizzamas embereket. Az „aki” után pedig az alábbi bájttörténet következik. Oméltóságáék eladták földvári villájukat tiszti üdülőknek. Történt, hogy a honvédelmi miniszter ur önméltósága megejelétt Földváron és beüzent a már megvett, de még ki nem írt villába, hogy megszeretné nézni a leendő tiszti üdülőt. A méltóságos asszony erre visszazüzent, hogy az inas majd meg fogja mutatni a villát, azután pedig szívesen látja öccellenciáját villásreggelire.

— A villában...

— Ott. A miniszter bölintott, az inas kalauzólása mellett meg is nézte a villát, majd amikor az inspicirungot befejezte és az inas jelentette, hogy „most pedig kegyeskedjék öméltóságához befáradni villásreggelire”, így felelt: „Köszönöm, nem reggelizni jöttem.” Bölintott és távozott. Azóta a villát Földváron villásreggeli villának hívják.

— Neveket!

— Ada az Ur neveket mindenkinek, de nem azért, hogy rögtön kipakkoljak velük. Valamint az alábbi tündéri történetek neveit is lesznek gyáva nem elárulni, elvégre nem akarom magam a Balatonba belefojtaní...

— Nacsak halljuk, halljuk. Majd rájövünk magunktól is.

— Megérkezett - szombaton este vacsorára Budapestről olasz versenykocsin egy fiatal hölgy, akinek vonatkozásai egy ismert budapesti közgazdasági kapacitáshoz köztismertek. Leült ismerősei asztalához s arra a kérdésre, hogy Pesten mi újság, minden balaton viharjelhőnél komorabban így szólt: „Nem kapjuk meg a kölcsönt.” A kijelentés, lévén a közgazdasági kapacitás jólinformáltsága köztismert, érthetően általános konsternációt keltett s hosszú ideig ideges hullámszásban tartotta a társaságot. Mindenki taglalta s fejtegette ugyanis a várható következményeket, a további bankzárlatot s pénzsűkét s a többi oly jól ismert kellemetlenségeket. Majdnem rossz hangulat keletkezett, amikor a kisasszony egy pillanatra eltávozott az asztaltól. Ekkor az asztal végén megszólalt valaki: „Nem kell megijedni, a művész nő ezuttal be van csapva. Azért mondták neki, hogy nem kapjuk meg a

Jardin
Erzsébet királyné-ut 1 Telefon: 97-0-07
A szenzációs új műsor
16 új világszám!

kölcsönt, hogy ő is szerényebb legyen s kevessebbel elégedjék meg, mint más elsején...

— Erre?

— Erre aztán — az ok igen plauzibilis lévén — valaki tényleg egy csapásra megnyugodott. Na most két kis szivderítő storyt, egy eredeti földvárit s egy itt hallott budapestit. A szerény nagyvállalkozó méltóságteljes hitvese — akinek férjéről kivételesen a feleség is tudja, hogy egy svábhegyi villáig menően hű tisztelője egy kívánságára korán nyugdíjba ment, ifju vigszínházi színésznőnek — hetenként többször szokott hirtelen Pestre fölutazni. Valaki megkérdezte, hogy miért? „Tettenérni” — volt a felelet. Ilyenkor ugyanis az újabb békének mindig újabb és újabb ára van, amelyet öngyűsége évek óta hangyaszorgalommal gyűjt egybe és raktároz el. A budapesti édes történet pedig a következő: Valaki, aki két éve nem volt már Pesten, mert diplomáciai szolgálatban a távol keleten élt, kimegy a szigetre vacsorázni Tarjánhoz, akihez így szól: „Mondja, kedves Vili, én két éve nem voltam idehaza, hogy lehet az, hogy itt semmi, de semmi az ég világon nem változott. Ugyanazok az emberek ülnek itt, ugyanazoknál az asztaloknál, sőt ugyanazokkal a hölgyekkel. Hát mondja, kérem: nem szakítanak itt az emberek?” „Ugyan, kegyelmes uram” — felelte Tarján — „kinek van itt ma pénze szakítani?” „Jó, nem? Még elmondanék hamar egy betéviccet, de megígérik, hogy meg nem vernek érte. Valaki azt mondja valakiről, aki — hogy finoman fejezzem ki magam — ortopédcipőt visel, hogy: „Könnyű neki, akkor veszi ki a betétjét, amikor akarja”... Szaladok már, szaladok...

* Pataky Kálmán Karlsbadban és Salzburgban frenetikus sikert aratott — huszonnégyórán belül. Karlsbadból írják *A Reggel*-nek: Pataky Kálmán, a bécsi opera világhírű magyar tenoristája, pénteken este — ez alkalommal először — lépett föl *Lehár-operettben*. Olyan sikere volt, hogy majdnem minden énekszámát megismételtették, sőt a második fölvonás egyik jelenetét ötször kellett megismételnie. A közönség példanélküli lelkesedéssel ünnepelte a magyar énekest, aki nyomban előadás után autójára ült és Salzburgba sietett. Szombaton délelőtt már a „Rózsalovag” próbáján vett részt a salzburgi színházban és este ugyanolyan sikert aratott, mint előző este Karlsbadban.

* Hegedüs Gyula két nap múlva teljesen fölgyógyul husmérgezéséből. Hegedüs Gyula, akit közvetlenül nyaralása előtt szállítottak be husmérgezéssel a Fásor-szanatóriumba, vasárnap már jobban volt. A barátok és tisztelők, akik egész nap ostromolták érdeklődésükkel a sanatóriumot, azt a megnyugtató fölvilágosítást kapták Hetényi doktortól, Hegedüs Gyula kezelőorvosától, hogy a művész már teljesen láztalan, csupán néhány napi diétára van még szüksége és legközelebb szerdán elhagyhatja a sanatóriumot.

* Jardin de Paris. A szenzációs, 16 attrakcióból álló augusztusi műsorból különösen kiemelendők: a 3 Madeline nagyszériú kacagtató mókáikkal, Cimarro-trió, olasz artisták klasszikus táncokkal (először Budapestben), Hubai Elza sláger nótáival, Partos Gusztáv új műsorral és Dely & Jost fölülmulhatatlan akrobatikus tárcmutatványával.

* Nagy revübemutató a Müszinkörben. Egész Budapest flatalsága arról a tizenhatképes látványos revürel beszél, amely naponta délután 5 órakor kerül színre a Müszinkörben. A darabot Vágó Géza, az ismert színházi rendező írta s a darab főszerepeit teli közszínházak vendégei játsszák.

Pesti Tőzsde

a legnépszerűbb és legkomolyabb közgazdasági hetilap

Minden száma szenzáció
Nélkülözhetetlen és hasznos tanácsadó

Megjelenik minden csütörtökön

Szerkeszti: Kallós János

Egyes szám ára 40 fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest IV, Városház-utca 6. szám

VIHAR A BALATONON

Honthy Hanna, a Góth-pár, Orosz Vilma, Rátkay, Delly, Békássy

Ma, hétfőn 25-ödször

Minden este 8 órakor.
Tüneményes szereposztás!

Budai Szinkör

KÖZGAZDASÁG

A kéthetes csoda

(A Reggel tudósítójától.) Minden csoda három napig tart s ime, a magyar közgazdasági csoda már két hete tart s még mindig nem szoktuk meg, még egyre csodálkozunk rajta s fáradhatatlanul kérdezzük, vajon mikor végződik és hogyan? A magyar közvélemény még mindig hiába kérdi, hogyan képzeli az ország vezetői a kibontakozást, mely eszközökkel készítik elő, a közönség és az adófizető mely újabb megterhelésre gondolnak, a gazdasági és pénzügyi szervezet gyökeres reformját készítik-e elő? Az éjszaka lezárult képviselőházi vita sem hozta meg a várvárt tisztulást, *dodonai kijelentéseken kívül egyebet nem hallottunk.*

a kormány egyetlen nyílt szóval sem árulta el terveit és szándékait.

A rövid felsőházi tárgyalás után a kormány megkapja azt a generális teljhatalmat, amelyet a törvényhozástól kért, hogy zavartalanul és önállóan fogjon hozzá a válság levezetéséhez és a normális gazdasági rend visszaállításához. *Hogyan s mely eszközökkel fog hozzá a gigászi földadat megoldásához, nem tudjuk. Amit tudunk s amit mindenki tud, csak annyit, hogy ebben a bizonytalanságban és feszültségben sokáig nem lehet tartani a közvéleményt,*

a megoldást sokáig elodázni nem lehet,

mert a veszteség, amit az ország s annak minden lakója napról napra szenved, sokkal nagyobb, semhogy aránylag rövid időn belül súlyos gazdasági megrázkódásokhoz ne vezessen. Ez a mai válság sokkal bonyolultabb, sokkal hosszabb időre nyúlik vissza és sokkal több tényezőtől tevődik össze, semhogy egyetlen új-ságeikk keretében analizálni lehessen. Elméleti vitáknak nincs céljuk, mint ahogy annak sincs célja, hogy a multba visszanyúljunk s öntelten peregessük a mellünket azért, mert e hasábon évek óta keresztül a válság bekövetkeztét jó-soltuk, ha nem is a tényleges kirobbanás elemi formáiban. Mindezt azonban ma nem fontos.

Fontos az, hogyan éljünk tovább s hogyan harítsuk el a nagyobb veszedelmeket.

Az első kérdés, amelyre választ kell kapnia az országnak a legközelebbi napokban: *megkapjuk-e a várvárt hétmillió fontnyi segítséget vagy nem?* A helyzet ma az, hogy Franciaország kész ennek a kölcsönnek legalább 40, de talán 60%-os részét vállalni és folyósítani, de ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy a kölcsön nemzetközi legyen, vagyis a francia trancheon és a magyar bankok által átveendő 20%-on kívül más államok jegyezzék a főmaradót rész. Tény továbbá az, hogy a Citynek egyelőre nincsen módjában akár rövid, akár hosszulejáratu kölcsönt adni idegen államnak. A hét közepén a magyar bankigazgatók nesztora személyesen utazott ki Svájcba, hogy a főnálló nehézségeket elhárítsa. Hogy fáradozásai sikerrel jártak-e, sikerült-e a neutrális országok, Hollandia, Svájc, Svédország bankjainak közreműködését megnyerni, egyelőre nem tudjuk. Lehet, hogy Anglia is megváltoztatja álláspontját s politikai okokból végül mégis csak elszánja magát egy 20%-os tranche át vételére. Bizonyos, hogy a pénzpiac és a német válságnak talán csak aránylatnyi enyhülése elegendő ahhoz, hogy a magyar kölcsön útjában álló nehézségeket elhárítsa. De a mai helyzetben *okosabb a legrosszabb eshetőséget is számbavenni*

s mi történik akkor, ha egyelőre nem kapjuk meg a talpraállításunkhoz szükséges, aránylag olyan csekély összeget?

Mi történik akkor? Ez a második kérdés, amelyre választ kellene kapnunk. De akár megkapjuk a kölcsönt, akár nem, a magyar közvéleménynek tudnia kell, miféle intézkedésekkel és milyen reformokkal kívánja a kormány a kettős célt, amely ma mindenk fölé áll, elérni:

az államháztartás egyensúlyának helyreállítását és a termelés folytonosságához szükséges devizamennyiség biztosítását és elosztását.

Sok mellékága és részlete van a mai magyar válságnak, de ez a kettő mindenk fölé áll. A pengő.

a magyar pénz nem forog veszélyben.

A fokozódó defláció folytán a pengőnek ritkasági értéke lesz és vásárlóereje ehhez képest emelkedni fog. Annál nagyobb és súlyosabb gond, az államháztartás egyensúlyának helyreállítása, mert ha ez nem történik meg, akkor még az esetben is, ha az áhitott kölcsönt megkapjuk, három, négy, vagy hat hónap és újabb válságba sodródunk, az államháztartás újabb krízisébe, mert nyilvánvaló, hogy ha az állam kiadásai a mai magasság-

ban maradnak és ugyanakkor a bevételek — egyenes és közvetett adók, vám- és jövedéki bevételek — meredeken csökkenni fognak,

előbb vagy utóbb újból megakadhatnak az államháztartás fogaskerekei.

Sejtelmünk sincsen, milyen intézkedésekkel próbálja a kormány ezt az eshetőséget megakadályozni. Az adóemelés nem elég, nem elég egymagában a tisztviselők fizetésének csökkentése sem, itt

új, bátor és merész elhatározásokra van szükség

az elmúlt évek nemzeti ajándékainak visszazserzésére, gyökerig hatoló késvágásokra. Van-e a kormánynak ehhez ereje és bátorsága? *Alig.*

A második el nem odázható teendő az új devizarend kidolgozása. *Lehetetlen, hogy devizahiány miatt fönnakadjon a termelés, le-*

Milyen nehézségeket okozott augusztus elsején a bankzárlat újabb meghosszabbítása?

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyi válsággal kapcsolatban kiadott kormányintézkedések hatása, amint közgazdasági körökben előre jelezték, a hónap elsején bontakozott ki egész terjedelmében. A Reggel a gazdasági és pénzügyi világ vezető egyéniségeihez fordult azzal a kérdéssel, hogy a rendeleteknek milyen hatásait tapasztalták a különböző gazdasági rétegek körében és hogy melyek azok az intézkedések, amelyekre az előállott helyzetben szükség volna? Informátoraink véleményét a következőkben foglaljuk össze:

— Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a bankzárlat meghosszabbítására vonatkozó rendelet hatálya nem 14-ig, hanem a 15-iki ünnepe és az azt követő vasárnap folytán, ténylegesen a hó tizenhetedikéig terjed.

Tizennégy nap hosszú idő, ezalatt számos olyan intézkedés szükségére merülhet föl, amelyet a gyakorlati élet tol előtérbe.

Természetes, hogy a helyzet legnagyobb nehézségeinek kiütközését az ultimóra vártuk s valóban már elsején olyan jelenségek merültek föl, amelyek a legnagyobb mértékben sajnálatosak. A kötött bankforgalomnak a rendeletek értelmében való lebonyolítása ugyan nagyobb zökkenések nélkül folyt le, a közönség továbbra is tiszteletreméltó nyugalmat, megértést mutatott, a bankok pedig a lehető legnagyobb liberalitással kezelték az ügyeket. Annál elszomorítóbbak azok a tapasztalatok, amelyek a gazdasági élet egyes ágai körében szereztünk. Nagyon sok kereskedelmi és iparvállalatnál elsején számos tisztviselőnek fölmondták, még többnek leszállították a fizetését, ami az esetek legnagyobb részében arra vezetendő vissza, hogy

a vállalatok nem bankbetéteikből szokták fizetésüket teljesíteni, hanem az előző hónapok forgalmából esedékes inkasszójukból.

A forgalomnak majdnem teljes megszűnése folytán az inkasszó is rossz volt és így a vállalatok tulajdonosai ehhez a megoldáshoz voltak kénytelenek fordulni. A fölmondások és fizetésleszállítások következtében most már sürgős intézkedésekre van szükség. Elsősorban

a végrehajtások, főleg pedig az árverések megtartását kell az ilyen adóssal szemben fölfüggeszteni,

mert máris számos esetről kapunk híreket, amelyekben alig néhány pengős tartozásokért erőszakolják az árveréseket, vagy olyan biztosítékokat követelnek azok elhalasztásáért, amelyek ötvenszeresét teszik az adósságnak. Mint-hogy az árveréseknél az árverési vevők sem rendelkeznek ma pénzzel, az a veszély fenyeget, hogy néhány pengőért dobra kerülhet a lakosság e nem is kis részének ingósága.

Ezen a ponton olyan szemérmetlen és lelketlen uzsoráskodás számára nyílik alkalmom,

amelyet főleg a kereskedők, magántisztviselők és kisiparosok és munkások, valamint egyéb szabad foglalkozást űző rétegek érdekében haladéktalanul követelni kell. A másik intézkedés, amelyet ugyancsak a fölmondások és fizetésleszállítások miatt sürgetni kell

a kilakoltatási eljárások megszüntetését.

Nem szabad betönni fülünket azok előtt az egyre

hetetlen, hogy Brémában beraktározzanak küldeményeket, mert a magyar gyáros a rembourshiteleket födőzni nem tudja, lehetetlen, hogy a munkanélküliek száma ezekkel szaporodjék csak azért, mert a meglévő devizakészletek és az exportból eredő devizabevételek elosztásáról és fölhasználásáról idejében nem gondoskodtak.

Ha megkapjuk a kölcsönt, akkor ez a gond természetesen nyomban enyhül, de ha nem, mit teszünk akkor?

Minek folytassuk?

Kérdezni könnyű, választ kapni nehéz.

De emlékezzünk arra, hogy a háborút a vezérkarok vesztették el s a civil miniszterek, Clémenceau, Churchill, Lloyd George nyerték meg. Ezt a mai gazdasági és pénzügyi csatát sem a budai vezérkar fogja megnyerni (ha megnyerjük), csak a civilek, a bürokrácia berkein kívül álló férfiak, akiket a hivatali barátkozás és a kasztszellelem még nem vert lerázhatatlan béklyóiba. Kiss Dezső.

sűrűbben fölhangzó észrevételek előtt, amelyek a háztulajdonosnak különben is előnyös helyzetére nézve elhangzanak és nem szabad a nehéz helyzetben olyan mentalitás kiérlelésére alkalmat adni, amely a háztulajdonosok érdekeit befolyásolná hátrányosan. Ne feledjük, hogy mindent kerülni kell, ami

az amugyis nehéz pénzügyi válságot szociális kérdések fölvetésével komplikálná.

A harmadik kérdés, amely sürgős intézkedést követel, a közüzemi díjak behajtásának szabályozása. A nehéz helyzetben levő polgárságot amugy is súlyosan terhelik a magas közüzemi díjak, amelyeket évek óta fizet a telefonért, gázért, villanyért s mivel a közüzemre vonatkozó szabályrendeletek módot adnak a szolgáltatások haladéktalan megszüntetésére, módot kell adni a fizetéseknek kis részletekben való fizetésére vagy halasztására.

A társadalomban eddig ritka és példás megértés és összefogás van, hogy a nehéz idők átéljük. Az intéző köröknek kötelességük, hogy ezt a nyugodt hangulatot meg ne zavarják. Igaz, hogy nem fizetni mindenki inkább szeret, mint fizetni s hogy az ilyen fizetéselhalasztó intézkedéseket szeretik kihasználni. Mégis, nincs olyan veszély az itt szóbanforgó fizetések halasztásában, mintha a nem betétes közönségben az a hangulat kapna lábra, hogy nehéz helyzetében teljesen el van hagyatva.

× Magyar Általános Hitelbank 1931. első félévi tiszta nyeresége 2.155.735.69 P, a múlt évi 3.470.404.19 P-vel szemben. A mérleg fontosabb tételei 1930 december 31-i állapottal: A takarékbetétek összege 56.2 millió P-t (tavaly 61.3 millió P), a folyószámla- és csekk számlabetétek összege 112.9 millió P-t (tavaly 147.2 millió P), egyéb hitelezők 128.5 millió P-t (tavaly 136.3 millió P) tesz. Adósság összege 192.8 millió P (tavaly 216.4 millió P), váltótárca 84.2 millió P (tavaly 102.7 millió P). Az értékpapíralomány és a pénztintézeteknél, valamint egyéb vállalatoknál főnálló érdekeltségek együttesen 51.3 millió P-vel szerepelnek a tavalyi 53.8 millió P-vel szemben. A forgalomban levő saját záloglevelek állománya a belföldi piacon eszközölt folytatolagos eladások következtében 28.1 millió P-ről 30.6 millió P-re emelkedett és ezzel a bank teljes záloglevélállománya értékesített. A bank értékpapírtárca, valamint a pénztintézeteknél és egyéb vállalatoknál főnálló érdekeltségek 1930 december 31-én együttesen 53.8 millió P-t tevétek ki; ez az állomány az árfolyamhanyatlások korlátozását célzó tőzsdéi vásárlások folytán 2.2 millió P-vel emelkedett. A kedvezőtlen bel- és külföldi tőzsdéi helyzet folytán piacra került saját intézeti részvények elhelyezést találtak, olyképp, hogy mindössze 51.773, a részvénytőke 64%-a van egy, a bankhoz közelálló „Hermes” magyar általános váltótulást Rt. által vezetett csoport birtokában. Az intézet kihelyezéseinek jelentős részét — az összes kihelyezéseknek kerek számban nem egészen 1/3-át — teszik a bank érdekköréhez tartozó vállalatoknak nyújtott hitelek, amelyekbe bele vannak értve az összes campagne- és rembourshitelek s a vállalatok másutt fölvevett kölcsöneit vállalt kezességek is. Az igazgatóság mindaddig, míg a félévi mérleg pontos számadatai nem állottak rendelkezésre, nem látta célravezetőnek, hogy az utóbbi időben a wicki és berlini események nyomán forgalomba került, a bank ellen irányuló híresztelésekkel szembeálljon, mert ez csak általánosságban tartott cefalok alakjában történhetett volna. A félévi mérleg számadatai viszont az igazgatóság meggyőződése szerint önmagukban kétségtelen bizonyítékot szolgáltatnak arra, hogy az említett híresztelések mindegyikük nélkül valók.

× Phönix Életbiztosító Társaság 1930-ban 625.5 millió schilling új tőkére szóló életbiztosítást és 460.791 schilling évi járadékra szóló biztosítást kötött, ezáltal a Phönix állománya 1930 december 31-ével 2558.5 millió schillingre, az életjáradékok összege pedig évi 2 millió schillingre emelkedett. Ez az állomány kb. 750.000 kötvényre oszlik meg. Ezenfölül a Phönix a newyorki Metropolitan Life Insurance Co.-val kötött viszontbiztosítói szerződése alapján 7000 munkást és alkalmazottat biztosított 30 millió schilling tőkére. Az 1930. évi 758.508.02 schilling tiszta nyereséggel zárult és az idén is, mint a múlt évben, részvényenként 3.40 schilling osztalékot fizet.

VASÁRNAPI SPORT

Madarász 47.98 métert dobott diszkosszal a MAC Hősök-émlék-versenyén

A 15x400 méteres stafétát rekordidő alatt nyerte a MAC és összeállították az olaszok ellen kiálló válogatott csapatot

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Atlétikai Club évről-évre megrendezi hősi halált halt atlétáinak emlékére atlétikai versenyét. Az idén nagy jelentősége volt a Hősök-émlék-versenyének, mert a jövő vasárnap sorra kerülő Olaszország-Magyarország válogatott atlétikai viadal a vasárnapi versenyt válogatóversennyé avatta. A MAC-pálya nézőtere szokatlanul nagy nyújtott: a tribün zsúfolásig megtelt, sőt a fölállított pótribünre is jócskán jutott néző. A közönség, ugylátszik, kezd az atlétikára „részokni”. Az eredmények a válogatás szempontjából nem voltak megnyugtatók.

A diszkoszvetés kivételével atlétáink minden számban csupán közepes eredményeket értek el.

Az idén először került egymással szembe a három „nagy” diszkoszdobó, Madarász, Donogán és Remecz. Ettől a találkozástól újabb rekordot vártak, ami, ha nem is következett be, mégis kitünő eredménnyel végződött.

Az angol bajnok, Madarász 47.98 méterrel győzött.

De az utána következő három helyezett is 44 méteren fölül dobott. A 100 méteres síkfutás Gerő III. távollétében Forgách zsákmanya lett. A távolugrást Balogh csak hatalmas küzdelem után tudta megnyerni. A 15x400 méteres stafétát a MAC új rekord alatt nyerte meg a BBTE előtt.

A részletes eredmények a következők:

Súlydobás: 1. Darányi (MAC) 14.49 m. 2. Horváth (KISOK) 14.21 m. 3. Bácsalmási A. (BEAC) 12.89 m.

100 m. síkfutás: 1. Forgách (UTE) 11.1 mp. 2. Paitz (BBTE) 11.2 m. 3. Paku (TFSC) 11.2 mp. — 50 méterig együtt van az első három, onnan kezdve Forgách erősít és biztosan 1/2 méterrel győz, mellszélességgel harmadik. **Távolugrás:** 1. Balogh (MAFC) 718 cm. 2. Megyeri (PEAC) 713 cm. 3. Goda (MAC) 702 cm.

400 m. síkfutás: 1. Valentin (SOAC) 57.4 mp. 2. Héjjas (BEAC) 57.7 mp. — 200 méterig Valentin vezet, ott fölnyomul Héjjas és 1 méter előnyt szerez, már biztos győztesnek látszik, amikor megböklök és a jól finiselő Valentin 1/2 méterrel győz.

1500 m. síkfutás: 1. Szabó (MAC), 4 p. 06.2 mp. 2. Govrik (BEAC), 4 p. 11 mp. 3. Krizsán (Vasas), 4 p. 11.2 mp. Szabó végig vezetve győz. Krizsán 800 méterig hátul van, ott fölnyomul a második helyig, de a jobban finiselő Govrik közvetlenül a cél előtt megelőzi. 15 méterrel nyerve, 1/2 méterrel harmadik. **5000 m. síkfutás:** 1. Hevele (SOAC), 15 p. 44.2 mp. 2. Szilágyi (CLE), 15 p. 51.2 mp. 3. Riegler (BIK), 16 p. 25.4 mp. Végig vezetve 25 méterrel nyerve.

Magasugrás: 1. Késmárki (BBTE), 188 cm. 2. Orbán (BBTE), 188 cm. 3. Bódosi (BEAC), 188 cm. Próbálkoznak a 191 cm-es magassággal is, de azzal egyik sem boldogul.

110 m. gátfutás: 1. Kovács (BBTE), 15.6 mp. 2. Jávör (MTK), 15.9 mp. A két utolsó gátig együtt haladnak, ott Kovács előnyt szerez és 2 méterrel győz. Borost három gát döntéséért diszkvalifikáltak.

400 m. síkfutás: 1. Zsitvai (BBTE) 50.4 mp. 2. Szalai 51.6 mp. 3. Sugár (MTK) 54 mp. Zsitvai hatalmas tempóban kezd és alaposan faképnél hagyja ellenfeleit, a célegyenesben azonban nagyon lelassít. 10 méterrel nyerve, 15 méterrel harmadik.

Diszkoszvetés: 1. Donogán (BTC) 46.95 m. 2. Remecz (RBC) 45.87 m. 3. Marvalits (BTC) 44.89 m. — Madarász (MTK) versenyen kívül 47.98 métert dobott!

Rudugrás: 1. Zsuffka (MAC) 380 cm. 2. Andor (MAC) 325 cm. 3. Szekrényessi (MAC) 320 cm.

Gerelyvetés: 1. Takács (Postás) 59.66 m. 2. Budavári (BBTE) 57.80 cm. 3. Wennesz (GYAC) 55.48 cm.

15x400 m. stafétafutás: 1. MAC (Duka, Gyulai, Várnai, Adelman, Farkas, Ives, Kakas, Istenits, Füzesi, Madari, Mészáros, Budai, Szondi, Szabó, Lenkei) 13 p. 19.2 mp. (Legjobb országos eredmény!) 2. BBTE 13 p.

34 mp. 3. UTE 14 p. 17.4 mp. — A tartalékos BBTE a legjobb ideje kifutására kényszerítette a MAC-ot.

Kik képviselik Magyarországot színeit az olaszok ellen?

A MASZ vasárnap este összeállította azoknak az atlétáknak a névsorát, akik az augusztus 9-iki magyar-olasz atlétikai viadalon a magyar színeket képviselik. A válogatás meg lehetőséget okozott, aminek az az oka, hogy a versenyben nemzetenként csak 22 atléta vehet részt. A versenyzőket tehát úgy kellett kijelölni, hogy a lehetőséghez mérten kiküszöbölhessék a kötött létszám nehézségeit. A válogatottak névsora a következő: **100 m.:** Gerő III, Héjjas (BEAC). **400 m.:** Zsitvai vagy Szalay. **800 m.:** Barsi, Szabó. **1500 m.:** Szabó, Hevele. **5000 m.:** Kelen (Krizsán), Hevele. **110 m. gát:** Kovács, Jávör. **400 m. gát:** Kovács, Héjjas (akitől nagyobb eredményt várnak, mint Valentintól). **Magasugrás:** Késmárki, Orbán. **Távolugrás:** Balogh, Koltai. **Rudugrás:** Zsuffka, Karlovics (Bácsalmási III. tartalék). **Diszkoszvetés:** Madarász, Donogán. **Gerelyvetés:** Szepes, Takács (Budavári tartalék). **Olimpiai**

staféta: Gerő III. vagy Szalay (200—200 m.), Zsitvai (400 m.), Barsi (800 m.).

Három ifjúsági atlétikai bajnokság kapott gazdát az OTE versenyén. A MOVE Óbudai Tornaegylet vasárnap délelőtt rendezett ifjúsági atlétikai versenyen három budapest-kerületi ifjúsági bajnokság is eldőlt. A távolugrást Dombóváry, a diszkoszt Acél és a 3000 méteres futást Simon nyerte. A verseny eredményei a következők:

Budapest-kerület ifjúsági bajnoka a távolugrásban Dombóváry (BSE-KISOK) 660 cm. 2. Hubay (MTK) 655 cm. 3. Mezey (MTK) 642 cm.

Budapest-kerület ifjúsági bajnoka a diszkoszvetésben: Acél István (BBTE) 37.60 m. 2. Csányi (BBTE) 34.56 m. 3. Papp (MAC) 34.54 m.

Budapest-kerület ifjúsági bajnoka 3000 méteren Simon István (MTK) 9 p. 26 mp. 2. Ersching (UTE) 9 p. 39 mp. 3. Kreininger (Törekvés SE) 9 p. 59.4 mp.

Egyéb eredmények: **800 m. II. oszt.:** 1. Magyar (FTC) 2 p. 10.2 mp. **Súlydobás junior:** 1. Kolonics (FTC) 10.66 m. **Kezdő magasugrásban:** 1. Hillinger (FTC) 155 cm. **300 m. junior:** 1. Sárvári I. (UTE) 39 mp. **Hármasugrás junior:** 1. Csányi (BBTE) 13.44 m. **4x400 m. junior staféta:** 1. MTK (Szegedy, Zimonyi, Aranyossy, Hubay) 3 p. 47. mp. 2. MAC 3 p. 50 mp. 3. FTC 3 p. 51.6 mp.

Egy női világrikorder halála. Tokióból jelentik a Reggel-nek: Hitomi kisasszony, japán hölgyfutó világrikorder és olimpiai győztes, egy balesetből szenvedett sérülés következtében meghalt.

Raggambi első ideit startja. A székesfehérvári Alba Regia AC vasárnap klubközi atlétikai versenyt rendezett, amelynek eredménye Raggambi (BBTE) első ideit startja volt. Raggambi a 100 méteres síkfutásban indult és 11.1 mp.-es idővel győzött.

Székely András (FTC) 1 perc 01'6 mp. idővel nyerte a Budapest-kerület 100 méteres gyorsúszó bajnokságát és egyben a Venczel József emlékversenyt.

Dr. Bárány István 100 méteren fölényesen 1 p. 00'4 mp. alatt győzött. — A 100 méteres hátúszás Bitskey Aladár győzelmével végződött, míg a Budapest-bajnok Nagy Károly, helyezetlenül végzett

(A Reggel tudósítójától.) A fődöntőszobában szombaton megkezdett versenyét vasárnap a Császárfürdőben folytatta az FTC szépszámu közönség előtt, bizonyos azonban, hogy, ha az UTE és a MAC vízipólcsapata is szerepel, jóval többen lettek volna.

A miting legérdekesebb száma a Budapest-kerület 100 méteres gyorsúszó bajnoksága volt, amelyben azonban Bárány és Wannie II. is indult, miután a bajnokság a Venczel-émlékverseny 100 méteres versenyével volt egybe kötve. A versenyt természetesen, sétalépésben, dr. Bárány István nyerte meg közel két méterrel Székely ellen, míg a harmadik helyet Wannie hódította el. A bajnoki cím megérdemelten Székely Andrásnak jutott, aki azonban egyre jobban eltávolodik a szezon elején tőle remélt 1 perces időeredményétől.

A 100, 200, 400 méteres gyorsversenyekre kiírt Venczel József-émlékversenyt is Székely nyerte meg a két rövid távon elért második helyével, míg Bárány, aki százon és kétszázon első volt, 400 méteren, tréninghiány miatt, nem indult.

Óriási meglepetéssel végződött a 100 méteres I. osztályú hátúszás, amelyben Eger és Szeged reprezentánsai mellett, a Budapest-bajnok Nagy Károly egészen alárendelt szerepet játszott és végül a negyedik helyre szorult. A versenyt Bitskey Aladár nyerte meg 1 p. 15 mp. jó idővel, olyan szép stílusban, hogy további javulása esetén, érdemes lesz az Európa-bajnokságokra kiküldeni.

Szép verseny volt a 400 méteres gyorsúszás, amelyet a szombaton 200 méteres távon remek idővel bemutatkozott szegedi Mihályfi nyert meg 5 p. 19 mp. alatt, míg Páhok szép finis után a harmadik helyre utasította az egriek négyes reményességét, a meglepően leromlott Baranyait.

A hölgyszámokban az FTC nagyszerű gárdája dominált, amely a vegyes stafétában rekordot javított volna, ha melluszója csak valamivel jobban igyekszik. Így is mindössze 2.6 másodperccel maradt el a 4 p. 41.4 mp.-es országos rekordtól.

A három bajnoki vízipól mérkőzés ugyan a favoritcsapatok győzelmével végződött, a favo-

ritók közül azonban egyik sem nyert imponáló gólaránnyal. A helyezési sorrend így csak a vasárnapi forduló után fog véglegesen kialakulni; egyelőre a bajnokság állása így fest:

1. UTE	---	7	7	---	56:11	14	(-)
2. MAC	---	7	5	1	46:12	11	(3)
3. III. ker. TVE	---	6	5	---	24:2	10	(2)
4. MTK	---	7	4	1	28:11	9	(5)
5. MESE	---	6	3	---	12:15	6	(6)
6. FTC	---	8	2	1	18:34	5	(11)
7. SZUE	---	6	1	1	13:24	3	(9)
8. BSZKRT	---	5	---	---	3:34	---	(10)
9. NSC	---	6	---	---	5:62	---	(12)

Részletes eredmény:

Venczel József-émlékverseny

100 m-es gyorsúszás. (Budapest-kerületi bajnokság.) 1. Bárány István dr. (MESE) 1 p. 00.4 mp. 2. Székely András (FTC) 1 p. 01.6 mp. 3. Wannie András (SZUE) 1 p. 02 mp. — A Budapest-bajnokság befutója: 1. Székely András (FTC) 1 p. 01.6 mp. 2. Szabados László (UTE) 1 p. 02.2 mp. 3. Boros Viktor (UTE) 1 p. 03.8 mp. — A beérkezés sorrendje tehát a következő volt: 1. Bárány, 2. Székely, 3. Wannie, 4. Szabados, 5. Boros. Start után Bárány megy a mezőny élére, elsőnek fordul és a finisben is kényelmesen uszva, fölényesen másfél méterrel győz. Remek végküzdelem a harmadik helyért, amely karcapással Wannie II. javára dől el.

400 m-es gyorsúszás. 1. Mihályfi István (SZUE) 5 p. 19 mp. 2. Páhok István (MTK) 5 p. 24 mp. 3. Baranyay Károly (MESE) 5 p. 24.8 mp. 4. Székely András (FTC) 5 p. 28.2 mp. — Mihályfi 100 méterre 1 p. 09, 200-ra 2 p. 32, 300-ra 3 p. 57 mp.-et uszik és könnyen 10 méterrel győz, míg Páhok szép finis után benyúlással előzi meg Baranyayt.

A Venczel-vándordíj végeredménye:

1. Székely András (FTC) 6 ponttal, aki 100 és 200 méteren második volt, míg Bárány és Wannie II., a díj védője, a 400 méteres távon nem indult.

Női versenyek

100 m. I. oszt. gyorsúszás. 1. Sipos Margit (FTC) 1 p. 17 mp. 2. Mallász Margit (FTC).

3. Fekete Mädi (MUE) 1 p. 20 mp. A győri versenyen starthoz állt Lenkei Magdán kívül Tóth Ilonka és Magasházy Rózsi sem indult. Végig erős küzdelem a két FTC sprinter között. A frissebb Sipos 1 méterrel győz.

100 m. ifjúsági gyorsaság. 1. Csukai Livia (FTC) és Somogyi Hedvig (FTC) holtversenyben 1 p. 34 mp. 3. Báder Anna (UTE) 1 p. 36 mp.

Háromszor 100 m. I. oszt. vegyes staféta. 1. FTC a-csapat (Bethlen, Mallász, Sipos) 4 p. 44 mp. 2. FTC b-csapat 5 p. 3. UTE. A harmadiknak beérkezett MUE-et szabálytalan váltás miatt diszkvalifikálták.

Férfiversenyek

Toronyugrás. 1. Nagy Károly (MTK) 113.53 pont. 2. Lenhardt Ernő (MAC) 107.70 pont. — Nagy a szabadon választott gyakorlatokkal nyeri meg a versenyt.

50 m. ifjúsági hátúszás. 1. Hazai Kálmán (MTK) 36 mp. 2. Barabás István (BBTE) 37.8 mp. 3. Bokor László (FTC) 38 mp.

200 m. I. oszt. mellúszás. 1. Hild László (UTE) 2 p. 59 mp. 2. Lantos László (FTC) 3 p. 06 mp. 3. Forrai József (FTC) 3 p. 07.6 mp. — Hild dikálja a tempót és könnyen 6 méterrel győz, 1 méterrel harmadik.

100 m. I. oszt. hátúszás. 1. Bitskey Aladár (MESE) 1 p. 15 mp. 2. Herendi Ferenc (SZUE) 1 p. 16 mp. 3. Bitskey Árpád (MESE) 1 p. 16.2 mp. — Bitskey start után a mezőny élére áll és a tempót mindjobban erősítve, biztosan 2 méterrel győz. Szép küzdelem a harmadik helyért, amelyben a Budapest-bajnok Nagy Károly a negyedik helyre szorul.

3x50 méteres ifjúsági vegyes staféta: 1. MTK (Hazai, Hódi II., Brandy), 1 p. 44 mp. 2. FTC, 1 p. 47.2 mp. 3. BBTE, 1 p. 48 mp. — Könnyen 5 méterrel nyerve.

3x50 méteres II. osztályú vegyes staféta: 1. BESZKART (Mezei, Schuller, Rajki I.), 1 p. 41.6 mp. 2. FTC (Lantos, Hunyadi, Zentai), 1 p. 42.2 mp. 3. BBTE, 1 p. 43 mp. — Főlényesen 4 méterrel nyerve.

Bajnoki vízipólómérkőzések

III. kerületi TVE-FTC 4:0 (2:0).

Mind a két csapat, nyilván a szombati mérkőzés miatt, fáradtan mozgott, a III. kerületiek azonban szembetűnő mezőnybeli fölény nélkül is, frissebbek voltak. Az FTC-nél (Székely nélkül) csak a védelem dolgozott jól, de az öbudi csapatnak is Sárkány és Bródi volt a két legjobb embere.

Czele szabaddobásából Musitz lövi a vezető gólt. Hunyadi fél pályáról irányított szabaddobása a kapufára pattant, amire Dezső szabaddobásából Musitz újabb gólt szerez (2:0). Szünet után az FTC is sokszor frontba kerül, de a kapu előtt tehetetlen. Dezső átadásából Czele a harmadik gólt dobja, végül Dezső beállítja a végeredményt. — Biró: Halász Jenő.

SZUE-NSC 5:1 (1:1).

Az NSC az első félidőben ügyesen védekezik, de a jóval gyorsabb szegediekkel szemben nem állja végig a tempót. Wannie II. révén a SZUE szerzi meg a vezetést, de Göndöcs négyyardos büntetéstől egalizál.

A második félidőben Szeged nagy fölénybe kerül. Wannie II. négyyardos büntetője ismét a SZUE-et juttatja a vezetéshez, majd Mihályfi dob gólt, sőt Herendi II. két góljával 5:1-re győznek a szegediek.

Biró: Rudas Zoltán.

MTK — BSZKRT 5:1 (3:1).

A BSZKRT kitűnően védekezett, de a kék-fehérek Keserü I. és Homonnai II. remek játékaival gólokban ki nem fejezett fölényrel győztek.

Brandy dobja a vezető gólt, de Csillag, Bory az MTK kapuvédjének jóvoltából egalizál. Keserü I. két góljával az MTK szünetig két gól előnyt szerez, majd a második félidőben Homonnai II. is két gólt dob.

Biró: Stampfer Sándor.

A MAC vízipólócsapata Győrtől. A Győri UE vasárnap a győriek remek új uszodájában kerületi uszóversenyt rendezett, amelynek eseménye az Európa-rekorder Lenkei Magda, továbbá a MAC gyorsúszóinak és vízipólócsapatának vendég szereplése volt. A 100 m-es hölgy-gyorsúszást Lenkei Magda (III. ker. TVE) nyerte meg 1 p. 14.2 mp.-es idővel Magasházy Rózsi (TSC) ellen, aki 1 p. 19 mp.-et uszott. A 100 m-es bemutató gyorsúszásban Kánásy (MAC) győzött 1 p. 05.8 mp. alatt. 2. Laki (BBTE) 1 p. 07.4 mp. 3. Gyulay (MAC) 1 p. 07.6 mp. A MAC vízipólócsapata a főiskolai válogatottakat 11:0-ra (7:0) verte.

A Boeska újabb győzelme Ungváron. A Boeska, amely szombaton az ungvári SK Russ ellen 5:4 arányban győzött, vasárnap az Ungvári TK ellen játszott és szép játék után 4:1 (2:1) arányú győzelmet aratott. A gólokon Teleki (3) és Varga osztoztak.

Gabrovitz kikapott Hamburgban a német tennisz bajnok első napján Dessart-tól, mégpedig elég súlyosan: 6:1, 6:1, 6:2 arányban.

Kehrling győzött Kolozsváron a nemzetközi férfi egyes verseny döntőjében, 6:4, 3:6, 6:8, 6:2, 8:6 arányban a prágai Novotny ellen.

A Hungária 5:0 aranyu szenzációs győzelmet aratott Temesváron a Ripensia ellen

Barátky (2), Hauer (2) és Ticska szereztek a gólokat

Temesvár, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) A Hungária temesvári látogatása pompásan sikerült.

A Ripensiat a kék-fehérek nagy fölényrel 5:0-ra gázolták le

és ez a forma már erősen biztató a közeledő WAC elleni Középeurópai-Kupa mérkőzésekre. Erős Hungária-támadásokkal indul meg a játék, de a temesvári védelem nagyszerűen áll a lábán, úgy, hogy a magyar csapat csak a 24. percben éri el a vezető gólt.

Ticska ofszejdgyanus helyzetből lerohan és Hoksáry hátvéd a centerzésnek szánt

labdát a saját kapujába továbbítja.

A Ripensa ellentámadásait már a magyar halvesor szereli le.

Féldő 1:0.

Szünet után a Hungária teljes fölénybe kerül. A 10. percben Hirzer centeréből Hauer a második gólt rugja. A temesvári csapat a finisben egészen visszaesik és a 32. percben Hauer a harmadik gólt fejeli, Barátky védhetetlen bombával a 38. percben 4:0-ra javít, végül a 42. percben Hirzer beadását Barátky közvetlen közelről a gólba kotorja.

Biró: Oravetz (Arad). — 3000 néző.

Az Attila bekerült az első ligába, miután saját otthonában nagy meglepetésre 4:1 verte meg a Bástyát

Miskolc, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) Szeged reprezentáns proficsapatát, a Bástyát tragikus vereség érte Miskolcon. A Bástya a múlt héten az első osztályozó mérkőzésen fölényes játékkal 3:1-re verte Szegeden az Attilát és így már majdnem mindenki biztosra vette, hogy a Bástya hennmarad az első ligában. Csakhogy az Attila sem adta föl a reményt és vasárnap Miskolcon olyan váratlan lelkes játékot produkált, hogy közönségének tomboló örömmámora közepette, egész

megérdemelten 4:1 (2:1) arányban győzött a kevés szerencsével küzdő Bástya ellen.

Az Attila tehát visszakerült az első ligába, viszont kiesett a Bástya.

A játékot a Bástya kezdte, de Rudas lövése már az első percben a Bástya kapuja fölött röptül el. Az Attila erőlyes támadásai a 2. percben meghozták az eredményt és

Hajós lövése hálót ért (1:0).

Az Attila további sorozatos támadásaival kornert ér el, majd utána a Bástya nyomult föl és

Németh kiűzt labdáját Körösy a 12. percben belőtte (1:1).

A mérkőzés irama ezután alábbhagyott, majd a 20.

percben Rudas hatalmas lövése a kapufáról pattant vissza. Mezőnyjáték után az Attila fölyomult és

Rudas a 32. percben újabb gólt lőtt (2:1).

A második félidőben az Attila lendült támadásba és a 9. percben kornert ért el, az ide-oda röpködő labdát

Pruha belőtte (3:1).

A 14. percben az Attila, a 15. percben a Bástya ért el kornert A mérkőzés 20 percében nagy kavargás volt a Bástya kapuja előtt. Rudas összefejelt Benedával, Nemes a labdára rohant és

Erdődy, menteni akarván a helyzetet, a már a kapuban levő labdát még jobban benyomta (4:1).

Rudast kivitték, a 10 emberrel játszó Attila védekezni kezdett és a Bástya némi fölénybe került, de csak egy kornert tudott elérni. Rudas a 32. percben újból mezőnybe állt, az Attila húzta az időt és sikerült a végeredményt megtartania.

Biró: Csárdás.

A mérkőzés végén a közönség nagy lelkesedéssel befutott a pályára és a játékosokat vállán vitte ki.

Ezután dr. Hodobay Sándor polgármester előtt csoportosultak, aki rövid beszédben köszönetet mondott a játékosoknak és a város sportközönségét az Attila támogatására szólította föl.

Jugoszlávia futballválogatottjai legyőzték Csehszlovákiát

A Jugoszlávok 1:0 féldő után 2:1-re győztek

Belgrád, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Magyarország ellen legutóbb 3:2 arányban győzött jugoszláv reprezentatív csapat mai válogatott mérkőzését a rendkívül erős együttesel starthoz állt csehszlovákok ellen óriási érdeklődés kísérte. A kánikulai forróság ellenére 12,000 néző jelent meg a Beogradski SK új pályáján, amely a jugoszlávok váratlan győzelmét óriási örömrivalgással fogadta.

A jugoszláv csapat starttól kezdve erős tempót diktált, csatársora egyre jobban visszakosztatott. Aczél István (BBTE) 37.60 m. 2. a csehszlovákokat és Zirkovic bombáját a nagyszerű Planicka sem tudta védeni.

Szünet után a csehszlovákok is veszélyes rohamokat vezetnek, mégis Marjanovic révén újabb gólt szereznek a jugoszlávok, végül Silny Csehszlovákia becsületgólját lövi.

A BTC kiesett az amatőr első osztályból.

A tavaszi szezonban a III. ker. TVE-BTC mérkőzést a III. ker. TVE nyerte 4:1 arányban. A BTC azonban a mérkőzést megővta az ellenfél egy játékosának jogosulatlan szereplése miatt. Az intézőbizottság az óvást elfogadta és a mérkőzést tegnap újrajátszatta, amely most 1:1-re végződött. Az eldöntetlen nem segített a BTC-n, amely így a kiesés szomorú sorsára jutott.

Nemes (Postás) győzött az országúti válogató kerékpárversenyen. A válogatott kerékpáros keret szombaton délután utazott le Balatonkenesére a válogató verseny lebonyolítására. A verseny távja Balatonfüred—Keszthely—Siófok táv volt, azonban Balatonfürednél Nemes tévedése következtében a versenyt meg kellett semmisíteni. Balatonfüredtől 142 km-es távon új versenyt irtak ki, amelynek eredménye a következő: 1. Nemes (Postás), 4 ó. 57 p. 39 mp. 2. Balla (Pesterzsébeti Viktória), 5:47:04. 3. Jálícs (Postás), 5:13:18. 4. Szeifert (Lehel KK), 5:13:54. 5. Orczán (Törökves),

Zsolnán kikapott a Nemzeti! SK Zilina—Nemzeti 5:4 (3:2)

Zsolna, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) Az I. féldő első negyedórájában a Nemzeti szép játékot mutatott és Vadas révén a vezető gólt lőtte. A 17. percben Trenzl a Zelina vezető gólját rugta, majd a 27. percben és a 30. percben Weinberger két újabb góllal terhelte a Nemzeti hálóját. A 43. percben Vadas 3:2-re szepítette az eredményt.

A II. féldőben a Zelina öngólt vétett (3:3). A 33. percben Vadas révén újra vezetéshez jutott a Nemzeti, a 40. percben azonban a Nemzeti ellen 11-est ítélt a bíró és Priboj góljával újra kiegyenlített a Zilina. A 42. percben Pruduvicsi rugta az ötödik gólt.

Anglia atlétareprezentánsai legyőzték Franciaországot. Párisban a colombesi stadionban vasárnap tartották meg, 20,000 néző előtt, a francia-angol válogatott atletikai mérkőzést, amely 67:53 pontarányban Anglia javára végződött. A miting eseménye az angol Rampling briliáns futása volt 400 méteren, aki 48 másodperc szenzációs idővel új európai rekordot állított föl. Eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Page (A) 10.8 mp. 2. Ray (A) 10.9 mp. 200 m. síkfutás: 1. Ray (A) 21.8 mp. 2. Auwergne (F) 21.9 mp. 800 m. síkfutás: 1. Hamson (A) 1 p. 55.4 mp. 2. Scerimshaw (A) 1 p. 56 mp. 400 m. síkfutás: 1. Rampling (A) 48 mp. (Európa-rekord!) 2. Lord Burghley. 110 m. gát: 1. Finley (A) 15.2 mp. 2. Lord Burghley. 1500 m. síkfutás: 1. Ladoumogne (F) 3 p. 53.6 mp. 5000 m. síkfutás: 1. Rochard (F) 15 p. 11.8 mp. 2. Burns (A) 15 p. 14 mp. 3000 m. akadályverseny: 1. Stevenson (A) 9 p. 27.4 mp. 2. Barley (A) 9 p. 34 mp. Magasugrás: 1. Turner (A) 188 cm. 2. Poirier (F) és Philippen (F) 185 cm. Távolugrás: 1. Paul (F) 708 cm. 2. Lang (A) 679 cm. Rudugrás: 1. Vintoniski (F) 387 cm. 2. Ramadier (F) és Crepin (A) 370 cm. Súlydobás: 1. Duhour (F) 15.15 m. 2. Rex (A) 14.39 m. Diszkoszvetés: 1. Winter (F) 47.24 m. 2. Noel (F) 45.08 m.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság. Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.